

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 25. maj 2016
Kontor: EU-retskontoret
Sagsbeh: Randi Graabek
Sagsnr.: 2016-3051/01-0039
Dok.: 1960900

Samlenotat vedrørende de sager inden for Justitsministeriets ansvarsområde, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) og mødet i Det Blandede Udvalg den 9.-10. juni 2016

Side:

4-13	Dagsordenspunkt 1:	Forslag til Rådets forordning om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed (EPPO) *
- <i>Delvis generel indstilling</i>
KOM(2013) 534 endelig
14-21	Dagsordenspunkt 2:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser *
- <i>Fremskridtsrapport/Politisk drøftelse</i>
KOM(2012) 363 endelig

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

- 22-27** Dagsordenspunkt 3: Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA for så vidt angår udveksling af oplysninger om tredjelandsstatsborgere og det europæiske informations-system vedrørende strafferegistre (ECRIS), og om erstatning af Rådets afgørelse 2009/316/RIA *
- *Fremskridtsrapport/Politisk drøftelse*
KOM(2016) 7 endelig
- 28-40** Dagsordenspunkt 4: Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold
- *Politisk drøftelse*
KOM (2015) 634 endelig
- 41-43** Dagsordenspunkt 5: Strafforfølgelse af IT-kriminalitet,
- *Politisk drøftelse/vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke
- 44-47** Dagsordenspunkt 6: Status for arbejdet med fremme af e-Justice
- *Status/orientering fra formandskabet*
KOM-dokument foreligger ikke
- 48-61** Dagsordenspunkt 7: Forslag til revision af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (91/477/EF) om kontrol med erhvervelse og besiddelse af skydevåben (våbendirektivet)
- *Generel indstilling*
KOM (2015) 750 endelig

- 62-65** Dagsordenspunkt 8: Køreplan om øget informationsudveksling og bedre informationsforvaltning, herunder interoperabilitetsløsninger, på området for retlige og indre anliggender
- *Udveksling af synspunkter/godkendelse*
KOM-dokument foreligger ikke
- 66-70** Dagsordenspunkt 9: Terrorbekæmpelse: Tilførsel af data til og anvendelse af databaser
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
- 71-74** Dagsordenspunkt 10: Status for arbejdet med fornyelse af EU's interne sikkerhedsstrategi (2015-2020)
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke.

Dagsordenspunkt 1: Forslag til Rådets forordning om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed (EPPO)*

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2013) 534 endelig

1. Resumé

Forslaget er omfattet af retsforbeholdet. Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 med henblik på en orienterende debat og en delvis generel indstilling. Formålet med forslaget er at oprette Den Europæiske Anklagemyndighed, som skal efterforske og ved medlemsstaternes nationale domstole retsforfølge strafbare handlinger, der skader EU's finansielle interesser. Forslaget indeholder bl.a. regler om Den Europæiske Anklagemyndigheds organisation, udnævnelse og afskedigelse af medlemmerne og procedureregler for efterforskning, retsforfølgning og behandling af straffesager. Kommissionen har tidligere fået et såkaldt "gult kort" på forslaget, idet 11 landes parlamenter/kamre (i alt 14 parlamenter/kamre) har afgivet begrundede udtalelser om, at forslaget ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen har efterfølgende meddelt, at forslaget er blevet genovervejet, og at Kommissionen vil fastholde forslaget, idet man finder, at det efterlever nærhedsprincippet. Der vil dog i lovgivningsprocessen blive taget behørigt hensyn til de nationale parlamenters begrundede udtalelser. Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Fra dansk side har man ikke vurderet, at forslaget er i strid med nærhedsprincippet. Fra dansk side er man generelt skeptisk over for forslaget om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed.

2. Baggrund

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 86 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), hvor det bl.a. fremgår, at Rådet

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

ved en forordning kan oprette en europæisk anklagemyndighed ud fra Eurojust for at bekæmpe lovovertrædelser, der skader EU's finansielle interesser. Oprettelsen kan ske efter en særlig lovgivningsprocedure, hvor Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Forslaget indgår i en lovgivningspakke og er fremsat sammen med et forslag vedrørende en reform af Eurojust (KOM(2013) 535 endelig).

Forslaget er omfattet af retsforbeholdet.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 forventes formandskabet at orientere om status for forhandlingerne. Herudover har formandskabet lagt op til en politisk drøftelse af forslaget *med henblik på at opnå en delvis generel indstilling vedrørende nogle af forslagets artikler*. Det vides ikke endnu, hvilke emner der ønskes drøftet af ministrene, eller hvilke artikler der vil forsøges opnået en delvis generel indstilling om.

3. Formål og indhold

Oprettelsen af Den Europæiske Anklagemyndighed har til formål at styrke beskyttelsen af Unionens finansielle interesser mod strafbare handlinger.

Den følgende redegørelse for forslaget er baseret på *dels Kommissionens oprindelige forslag, dels flere forskellige udkast til kompromistekster, der dækker forskellige dele af forslagets reviderede bestemmelser*. Der kan bl.a. henvises til *udkast til kompromistekst af 3. marts 2016, der blev udarbejdet af formandskabet forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 10.-11. marts 2016 til brug for ministrenes drøftelse på rådsmødet*. Flere af artiklerne drøftes fortsat, og det forventes umiddelbart, at der vil blive udarbejdet et nyt udkast til kompromistekst forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016.

3.1. Forslagets centrale elementer

Kommissionen har med forslaget lagt op til at oprette Den Europæiske Anklagemyndighed som et nyt EU-organ, der skal have opgaver og beføjelser, som i dag tilkommer medlemsstaternes nationale myndigheder.

Den Europæiske Anklagemyndighed skal have kompetence til at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle

interesser. Det nærmere omfang heraf vil blive fastlagt i en særskilt retsakt, jf. hertil forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om straffetretlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser (KOM (2012) 363). Når de faktiske omstændigheder også udgør en anden overtrædelse efter national ret, kan Den Europæiske Anklagemyndighed ligeledes være kompetent til at behandle denne. Anklagemyndigheden kan desuden være kompetent til at behandle visse overtrædelser i nær tilknytning til de overtrædelser, der skader Unionens finansielle interesser.

Den Europæiske Anklagemyndighed optræder som anklager ved medlemsstaternes kompetente domstole. Medlemsstaternes kompetente myndigheder skal aktivt bistå og støtte Den Europæiske Anklagemyndigheds efterforskning og retsforfølgning, men anklagemyndigheden og alle dens ansatte *skal være uafhængige*.

Den Europæiske Anklagemyndighed foreslås etableret med et centralt niveau, der vil omfatte et kollegium, der foreslås at bestå af den europæiske chefanklager og ét medlem pr. medlemsstat, samt en række permanente afdelinger. *På det decentrale niveau vil anklagemyndigheden have europæiske delegerede anklagere i de enkelte medlemsstater.*

En af de væsentligste ændringer i forhold til Kommissionens oprindelige forslag er, at Den Europæiske Anklagemyndighed ikke længere har enekompetence til at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser, men at eksempelvis mindre sager som udgangspunkt kan behandles af de nationale myndigheder.

Forslaget indeholder endvidere bestemmelser om bl.a. processuelle garantier, retsmidler, behandling af oplysninger, databeskyttelse og anklagemyndighedens forbindelse med sine partnere.

Det fremgår bl.a. af forslaget, at Den Europæiske Anklagemyndighed, i det omfang det er nødvendigt for dens udførelse af sine opgaver, kan indlede et varigt samarbejde med EU-institutioner, -agenturer mv.

I forhold til tredjelande og internationale organisationer er der lagt op til – for så vidt angår strafbare handlinger, der henhører under Den Europæiske Anklagemyndigheds kompetenceområde – at medlemsstaterne anerkender anklagemyndigheden som en kompetent myndighed i forbindelse med gennemførelsen af internationale aftaler om retshjælp i straffesager og ud-

levering, eller ændrer sådanne aftaler for at sikre, at Den Europæiske Anklagemyndighed kan udøve sin virksomhed med støtte i medlemsstaternes internationale aftaler.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget skal efter TEUF artikel 86, stk. 1, vedtages efter en særlig lovgivningsprocedure, hvor Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Europa-Parlamentet har den 12. marts 2014 afgivet en foreløbig rapport om forslaget til Rådets forordning om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed, hvori Parlamentet kommer med en række anbefalinger til ændringer af forslaget, som Parlamentet anmoder Rådet om at tage behørigt hensyn til ved behandlingen af forslaget. Europa-Parlamentet har ved beslutning af 29. april 2015 bekræftet og suppleret indholdet i rapporten af 12. marts 2014, og opfordret Rådet til at følge parlamentets anbefalinger.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i forslaget bl.a. anført, at der er behov for tiltag på EU-plan, idet den planlagte foranstaltning i sig selv har en EU-dimension. Kommissionen har endvidere anført, at forslaget i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

Efter fremsættelsen af forslaget har Kommissionen fået et såkaldt ”gult kort” på forslaget, idet 11 landes parlamenter/kamre (i alt 14 parlamenter/kamre) har afgivet begrundede udtalelser om, at forslaget ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Kommissionen har den 27. november 2013 meddelt, at forslaget er blevet genovervejet, og at Kommissionen vil fastholde forslaget, men at der i lovgivningsprocessen vil blive taget behørigt hensyn til de nationale parlamenters begrundede udtalelser.

Fra dansk side er det ikke vurderet, at forslaget er i strid med nærhedsprincippet. Der er herved bl.a. lagt vægt på, at det konkrete forslag i vidt omfang bygger på anvendelse af nationale straffeprocessuelle regler, og at oprettelsen af en europæisk anklagemyndighed er forudsat i TEUF.

6. Gældende dansk ret

Efter de gældende regler varetages den strafferetlige beskyttelse af EU's finansielle interesser af medlemsstaterne. I tilfælde af f.eks. svig med EU-midler i Danmark er det i henhold til retsplejeloven det danske politi og den danske anklagemyndighed, der gennemfører efterforskningen, beslutter om der skal rejses tiltale, og i givet fald fører sagen ved retten.

Ved grænseoverskridende kriminalitet, herunder lovovertrædelser der vedrører EU's finansielle interesser, samarbejder politi og anklagemyndighed efter behov med myndighederne i andre lande. For så vidt angår samarbejdet med myndighederne i andre EU-medlemsstater sker dette navnlig gennem Europol, Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk.

Kommissionen har allerede i dag en til dels uafhængig svigsbekæmpelsesenhed, OLAF, der har til opgave at beskytte EU's interesser mod ulovlig virksomhed, som kan føre til disciplinærsager og straffesager. OLAF har kompetence til selv at gennemføre undersøgelser af administrativ karakter og formidle resultaterne videre til de nationale myndigheder, herunder politi- og anklagemyndighederne.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget er som nævnt fremsat med hjemmel i TEUF artikel 86, og er således omfattet af det danske retsforbehold. Forslaget har derfor ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ikke økonomiske konsekvenser, idet forslaget er omfattet af Danmarks retsforbehold.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, idet forslaget er omfattet af Danmarks retsforbehold.

8. Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. maj 2016.

Kommissionens oprindelige forslag har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.: Vestre Landsret, Østre Landsret, Sø- og Handelsretten, byretterne, Advokatrådet, Amnesty International, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Offentlige Anklagere, Handelshøjskolen i København (Juridisk Institut), Handelshøjskolen i Aarhus (Juridisk Institut), Institut for Menneskerettigheder, Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Københavns Universitet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Aalborg Universitet (Juridisk Institut) og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

Vestre Landsret, Østre Landsret, Sø- og Handelsretten, Københavns Byret på vegne af de øvrige byretter, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Institut for Menneskerettigheder, Politiforbundet og Rigspolitiet har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Rigsadvokaten, Advokatrådet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Retspolitisk Forening og Datatilsynet har afgivet høringssvar til forslaget. De fremsendte bemærkninger er nærmere beskrevet nedenfor.

8.1. Generelle bemærkninger

Rigsadvokaten bemærker, at det grundlæggende er en politisk beslutning, hvorvidt Danmark, såfremt forslaget ikke havde været omfattet af det danske retsforbehold, skulle tilslutte sig en EU-institution, der er tillagt eksklusive, overstatslige beføjelser til at efterforske og retsforfølge visse strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser. Rigsadvokaten kan tilslutte sig Justitsministeriets samlenotat af 26. september 2013, hvoraf det fremgår, at den danske anklagemyndighed varetager indsatsen mod svig, herunder med EU-midler, effektivt og målrettet. Rigsadvokaten bemærker endvidere, at forslaget er ganske omfattende, samt at det indeholder en del uklarheder, som bør søges afklaret under forhandlingerne.

Retspolitisk Forening bemærker, at foreningen ud fra en suverænitetstragting og en betragtning om retssikkerhed for borgerne i relation til efterforskning og domstolsbehandling generelt må tage afstand fra den filosofi, forslaget er udtryk for. Retspolitisk Forening finder, at forslaget er udtryk for mere EU-myndighedsudøvelse på et sagsområde, hvor et effektivt samarbejde mellem landene og med EU's allerede eksisterende institu-

tioner, f.eks. OLAF, bør kunne virke og håndhæves. Retspolitisk Forening lægger vægt på, at EU-borgere bør møde nationale politi- og anklagemyndigheder samt domstole.

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker sammenfattende, at forslaget til Rådets forordning om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed forekommer tungt og på flere punkter uklart.

8.2. Genstand og definitioner

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker vedrørende forslagets artikel 2, at formuleringen ”strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser” er en vag formulering, der kan give anledning til mange afgrænsningsproblemer.

8.3. Almindelige bestemmelser

Rigsadvokaten bemærker, at det vil være mest hensigtsmæssigt med en decentraliseret struktur, hvor nationale delegerede i videst muligt omfang integreres i de nationale anklagemyndigheder. Dermed vil det være muligt at sikre national forankring af de sager, der vedrører den enkelte medlemsstat, ligesom det vil være muligt at bygge videre på den ekspertise, der er opbygget hos den nationale anklagemyndighed. Rigsadvokaten anfører, at de nationale delegerede samtidig skal kunne fungere som nationale anklagere med behandling af andre sager end dem, der er omfattet af den europæiske anklagemyndigheds mandat.

Rigsadvokaten bemærker endvidere, at det ville være hensigtsmæssigt at overveje en model, hvor Den Europæiske Anklagemyndigheds kompetence er subsidiær i forhold til de nationale myndigheders kompetence, idet indsatsen mod svig allerede varetages effektivt og målrettet.

Derudover sætter Rigsadvokaten spørgsmålstegn ved, om man vil kunne sikre den delegerede anklagers fuldstændige uafhængighed af den nationale anklagemyndighed, som forslaget foreslår, idet Rigsadvokaten påpeger, at det må formodes, at den delegerede anklager efter sin udnævnelsesperiode (5 år med mulighed for genudnævnelse) kan være interesseret i at fortsætte i den nationale anklagemyndighed.

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at de europæiske anklageres uafhængighed kan give anledning til bekymring, idet de europæiske anklagere ikke er underlagt klageadgang og kun kan afskediges af Rådet ved grove tjenesteforseelser.

8.4. Procedureregler for efterforskning, retsforfølgning og behandling af straffesager

Rigsadvokaten bemærker, at Den Europæiske Anklagemyndighed i videst muligt omfang bør operere på baggrund af nationale procesregler. Rigsadvokaten anfører, at det bør afklares, hvad retsvirkningen vil være, når forordningen, der er direkte anvendelig i medlemsstaterne og vil have forrang for retsplejelovens regler, indeholder andre regler end dem, der fremgår af retsplejeloven, f.eks. i forhold til reglerne om anholdelse. Rigsadvokaten anfører endvidere, at det ville være bedre i tråd med danske retsprincipper, hvis det var muligt at påklage afgørelser, der går ud på at afvise eller indstille en efterforskning.

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater finder forslagens artikel 30 vedrørende anerkendelse af bevismidler særdeles vidtgående og mener, at bestemmelsen medfører en risiko for såkaldt ”forum shopping”, idet den europæiske anklagemyndighed kan have interesse i at retsforfølge en lovovertrædelse i ét land frem for et andet. Advokatrådet er af den opfattelse, at bevisreglerne bør ændres således, at bevis indsamlet i ét medlemsland, kun kan anvendes i et andet medlemsland, hvis begge landes lovgivning tillader anvendelse af beviset.

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater finder, at der i forslaget mangler klare regler for jurisdiktion i tilfælde af grænseoverskridende kriminalitet, samt at der bør sikres en juridisk prøvelse af spørgsmålet, eventuelt med klageadgang til EU-Domstolen.

8.5. Processuelle garantier

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at den sigtedes rettigheder ikke er tilstrækkeligt specificeret i forslaget, og at forslaget mangler bestemmelser vedrørende erstatning til den sigtede, f.eks. i det tilfælde, at han måtte blive frifundet.

8.6. Databeskyttelse

Datatilsynet har bemærket, at Den fælles kontrolinstans for Eurojust (JSB) den 14. november 2013 har afgivet en udtalelse om Eurojust, og at Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse ifølge deres hjemmeside bl.a. vil afgive en udtalelse om ”Establishment of a European Public Prosecutor’s Office (EPPO) to protect the financial interests of the Union”, hvorfor Datatilsynet anbefaler, at disse udtalelser indgår i overvejelserne om de aktuelle forslag. Datatilsynet anfører endvidere, at Europaudvalget i det britiske underhus (The European Scrutiny Committee of the House of

Commons) den 11. september 2013 har afgivet en rapport om bl.a. forslaget til Rådets forordning om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed, og at de persondatarelige spørgsmål, der rejses i rapporten, kan indgå i overvejelserne om de aktuelle forslag.

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at der gives Den Europæiske Anklagemyndighed en vid adgang til at indsamle, videregive og lagre oplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, og at der bør være et uafhængigt tilsynsorgan til at bedømme nødvendigheden af den meget omfattende kompetence.

8.7. Finansielle bestemmelser og bestemmelser vedrørende personale

Rigsadvokaten bemærker, at det er nødvendigt, at midlerne til Den Europæiske Anklagemyndighed ikke må gå fra Eurojusts budget på en sådan måde, at Eurojust ikke fremover kan varetage sine operationelle opgaver i fuldt tilfredsstillende omfang.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Som nævnt ovenfor har 11 landes parlamenter/kamre (i alt 14 parlamenter/kamre) afgivet begrundede udtalelser om, at forslaget ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. *Derudover har Storbritannien og Irland ikke valgt at benytte deres Opt-In, hvorfor de som udgangspunkt ikke deltager i Den Europæiske Anklagemyndighed.*

Flere delegationer har undervejs i forhandlingerne fremhævet, at deres endelige stillingtagen til deltagelse i Den Europæiske Anklagemyndighed vil afhænge af udformningen af den endelige model.

Forslaget har været drøftet på en række rådsmøder (retlige og indre anliggender) siden oktober 2013. Senest blev forslaget drøftet på rådsmødet den 10.-11. marts 2016, hvor anklagemyndighedens udgifter, herunder omkostningerne til efterforskningsforanstaltninger, blev drøftet.

Der er tidligere opnået bred konceptuel støtte til en del af forslagets artikler, der er fastfrosset på nuværende tidspunkt.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 forventes formandskabet at orientere om status for forhandlingerne. Herudover har formandskabet lagt op til en politisk drøftelse af forslaget med henblik på opnåelse af en delvis generel indstilling på en del af forslagets artikler.

Det vides ikke endnu, hvilke emner der ønskes drøftet af ministrene.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side anser man samarbejdet mellem de nationale myndigheder, Europol og Eurojust for at være særdeles nyttigt i sager, der vedrører strafbare handlinger, som skader EU's finansielle interesser, ligesom man anser medlemsstaternes samarbejde i disse sager med Det Europæiske Kontor til Bekæmpelse af Svig (OLAF) for velfungerende. Det er regeringens opfattelse, at den danske anklagemyndighed varetager indsatsen mod svig, herunder svig med EU-midler, effektivt og målrettet.

Regeringen er skeptisk over for det element i forslaget, som lægger op til, at Den Europæiske Anklagemyndighed skal kunne efterforske og retsforfølge i de enkelte medlemsstater.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den *10.-11. marts 2016*.

Dagsordenspunkt 2: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser*

Revideret samlenotat. Ændringerne er markeret med kursiv.

Forslaget forventes omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2012) 363 endelig

1. Resumé

Forslaget til direktiv om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod EU's finansielle interesser er oprindeligt fremsat med hjemmel i TEUF artikel 325, stk. 4 (om nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af svig, der skader EU's finansielle interesser), der ikke er omfattet af retsforbeholdet, men hjemlen er efterfølgende ændret til TEUF artikel 83, stk. 2 (om minimumsregler for strafbare handlinger). Forslaget er dermed omfattet af Danmarks retsforbehold. Formandskabet forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 at redegøre for fremskridt i arbejdet med direktivet. Forslaget har til formål at fastlægge bestemmelser til bekæmpelse og forebyggelse af svig og andre strafbare handlinger, der skader ^{EU}'s finansielle interesser, ved at fastsætte definitioner på strafbare handlinger og straffe herfor. Forslaget forventes i den foreliggende form hverken at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. Fra dansk side er man positivt indstillet over for forslaget i den foreliggende form.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2012) 363 endelig af 11. juli 2012 fremsendt forslag om Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser.

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

*Forslaget er oprindelig fremsat med hjemmel i TEUF artikel 325, stk. 4 (om nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af svig, der skader EU's finansielle interesser), men hjemlen er efterfølgende ændret til TEUF artikel 83, stk. 2 (om minimumsregler for strafbare handlinger). Forslaget er dermed omfattet af Danmarks retsforbehold. Forslaget skal behandles efter *den almindelige lovgivningsprocedure* i TEUF artikel 294.*

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 forventes formandskabet at redegøre for fremskridt i arbejdet med forslaget.

3. Formål og indhold

Den følgende gennemgang er baseret på det seneste udkast til en kompromistekst, som formandskabet har fremlagt den 7. maj 2015.

3.1. Generelt

Direktivforslaget har til formål at fastlægge minimumsbestemmelser, der definerer svig og andre strafbare handlinger til skade for EU's finansielle interesser og fastsætte straffe herfor med henblik på at bidrage effektivt til en stærkere beskyttelse mod svig, der påvirker EU's finansielle interesser, i overensstemmelse med øvrig EU-lovgivning på dette område.

Ved EU's finansielle interesser forstås ifølge forslaget alle indtægter, udgifter og aktiver, som er opført på, opnået gennem eller tilfalder EU's budget og budgetter for institutioner, organer, kontorer og agenturer oprettet i henhold til traktaterne eller de budgetter, som disse direkte eller indirekte forvalter og overvåger. Momsindtægter er undtaget fra direktivforslagets anvendelsesområde.

3.2. Svig til skade for EU's finansielle interesser

Medlemsstaterne er ifølge forslaget forpligtet til at sikre, at svig med hensyn til EU's udgifter til tilskud og støtte, svig med hensyn til EU's udbudsrelaterede udgifter og svig med hensyn til EU's indtægter kan straffes, når de begås med forsæt.

3.3. Andre strafbare handlinger, der skader EU's finansielle interesser

Forslaget indeholder bestemmelser om, at visse andre former for svigagtig adfærd, der skader EU's finansielle interesser, skal kriminaliseres, når de begås med forsæt til at opnå uretmæssig vinding. Det drejer sig om anvendelse af uretmæssigt opnået information eller brug af information, som ik-

ke er offentligt tilgængeligt, i forbindelse med offentlige udbudskontrakter eller tilskud, der skader EU's finansielle interesse. Herudover skal medlemsstaterne kriminalisere hvidvaskning, aktiv og passiv bestikkelse og underslæb med tilknytning til EU-svig.

3.5. Medvirken, forsøg, juridiske personers strafansvar, indefrysning og konfiskation, straffemyndighed og forældelse

Medlemsstaterne skal ifølge forslaget kriminalisere medvirken til og forsøg på at begå de af forslaget omfattede strafbare handlinger.

Herudover indeholder forslaget bestemmelser om juridiske personers strafansvar, straffemyndighed, indefrysning og konfiskation og forældelsesfrister.

3.6. Sanktioner

Medlemsstaterne skal ifølge forslaget sikre, at enkeltpersoner kan straffes for de strafbare handlinger, der er omfattet af forslaget, med sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning. Medlemsstaterne skal endvidere sikre, at de strafbare handlinger, der er omfattet af forslaget, kan straffes med fængsel.

Herudover skal medlemsstaterne sikre, at der fastsættes en maksimumsfængselsstraf på mindst 4 år, når de strafbare handlinger, der er omfattet af forslaget, indebærer betydelig skade eller vinding. En skade eller vinding skal som udgangspunkt anses for betydelig, når den involverer mere end 100.000 EUR. Medlemsstaterne kan også fastsætte en maksimumsfængselsstraf på mindst 4 år på grundlag af andre alvorlige omstændigheder, der er defineret i den nationale lovgivning.

For så vidt angår juridiske personer skal medlemsstaterne sikre, at der kan pålægges sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til den strafbare handling og virker afskrækkende, herunder strafferetlige eller administrative bøder og eventuelt andre sanktioner som f.eks. udelukkelse fra offentlige ydelser eller tilskud, midlertidigt eller varigt forbud mod udøvelse af erhvervsvirksomhed og tvangsopløsning.

3.7. Afsluttende bestemmelser

De afsluttende bestemmelser indeholder bl.a. regler for samarbejde mellem medlemsstaterne, Eurojust, Kommissionen (Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig kaldet OLAF) og Revisionsretten. Desuden bestem-

mes det, at BFI-konventionen og tilhørende protokoller ophæves i relation til de medlemsstater, der er bundet af direktivet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver. Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse i sagen den 16. april 2014. Udtalelsen indeholder en række ændringsforslag, herunder bl.a. om, at hjemlen for forslaget ændres til TEUF artikel 83, stk. 2.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har om nærhedsprincippet anført, at forslagets formål – bekæmpelse og forebyggelse af svig og andre strafbare handlinger til skade for EU's finansielle interesser – ikke i tilstrækkelig grad kan varetages af medlemsstaterne. Kommissionen har i den forbindelse anført, at EU's finansielle interesser beror på de aktiver og passiver, som forvaltes af eller på vegne af EU, og at disse interesser således per definition som udgangspunkt er et EU-anliggende. Kommissionen har endvidere anført, at svig og dermed beslægtede ulovlige handlinger rettet mod EU's finansielle interesser udgør et alvorligt problem, der skader EU's budget og dermed også går ud over skatteyderne. Manglende ensartethed i medlemsstaternes regulering hindrer en effektiv bekæmpelse og forebyggelse af dette problem, og målet med forslaget kan dermed ifølge Kommissionen bedre gennemføres på EU-plan.

Det er – af de af Kommissionen anførte grunde – regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

6.1. Svig til skade for EU's finansielle interesser

BFI-konventionens bestemmelser om svig til skade for EU's finansielle interesser er gennemført i dansk ret ved straffelovens § 289 a. Herudover findes der på en række områder særlove, der indeholder bestemmelser om svig med EU's midler. Det gælder bl.a. inden for landbrugs- og fiskeriområdet. Straffelovens § 289 a er subsidiær i forhold til bestemmelser i særlove, i det omfang den pågældende særlov indeholder en tilsvarende regulering.

6.2. Svigagtig adfærd i forbindelse med indgåelse af offentlige kontrakter

Straffeloven indeholder ikke særlige bestemmelser om svigagtig afgivelse eller tilbageholdelse af oplysninger fra tilbudsgiveres side i forbindelse med indgåelse af offentlige kontrakter. En sådan svigagtig adfærd vil dog efter omstændighederne kunne straffes som bedrageri efter straffelovens § 279. Straffelovens § 300 a om visse former for groft uagtsomt bedrageri supplerer bedrageribestemmelsen i § 279.

Endvidere fungerer bestemmelsen i straffelovens § 171 om dokumentfalsk i vidt omfang som en specialbestemmelse om bedrageri med et falsk dokument som middel.

Herudover findes der i straffelovens kapitel 17 om falsk forklaring og falsk anklage forskellige bestemmelser om afgivelse af urigtige erklæringer til offentlige myndigheder.

6.3. Bestikkelse

Bestikkelse af personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, *er strafbart i medfør af* straffelovens §§ 122 og 144.

6.4. Misbrug af offentlige midler

Straffeloven indeholder ikke særlige bestemmelser om en offentlig ansats misbrug af offentlige midler. En offentlig ansats misbrug af offentlige midler vil dog efter omstændighederne kunne straffes som underslæb *efter straffelovens § 278*. Hvis forholdet falder uden for straffelovens § 278, vil det efter omstændighederne kunne straffes som mandatsvig efter straffelovens § 280. Ud over de nævnte berigelsesforbrydelser findes der i straffelovens kapitel 16 forskellige bestemmelser om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv mv.

6.5. Hvidvaskning

Hvidvaskning af udbytte fra strafbare handlinger straffes i dansk ret som hæleri efter straffelovens § 290.

6.6. Medvirken og forsøg

Forsøg på eller medvirken til overtrædelse af straffelovens bestemmelser er strafbart i medfør af straffelovens §§ 21 og 23.

6.7. Juridiske personers strafansvar

Efter straffelovens § 306 kan der pålægges selskaber mv. (juridiske personer) ansvar for overtrædelse af straffelovens bestemmelser. En juridisk person kan efter straffelovens § 25 straffes med bøde.

6.8. Konfiskation og beslaglæggelse

Straffelovens kapitel 9 om andre retsfølger af den strafbare handling indeholder bestemmelser om konfiskation. *Retsplejelovens kapitel 74 indeholder bestemmelser om beslaglæggelse.*

6.9. Straffemyndighed

Regler om dansk straffemyndighed findes i straffelovens §§ 6-12. Dansk straffemyndighed omfatter bl.a. handlinger foretaget i den danske stat, jf. straffelovens § 6, stk. nr. 1, (territorialprincippet) og handlinger foretaget i udlandet af personer med en nærmere angivet tilknytning til Danmark, jf. straffelovens § 7, stk. 1, (personalitetsprincippet).

6.10. Forældelse

En lovovertrædelse straffes ikke, når der er indtrådt forældelse. Regler herom findes i straffelovens kapitel 11. Der er i straffelovens § 93, stk. 1, *oplistet* en række almindelige forældelsesfrister, der regnes fra den dag, da den strafbare virksomhed eller undladelse er ophørt.

En idømt fængselsstraf bortfalder efter straffelovens § 97, stk. 2, ved forældelse inden for *en række oplistede* frister, der regnes fra det tidspunkt, da dommen efter lovgivningens almindelige regler kunne fuldbyrdes. En bøde bortfalder efter straffelovens § 97 a, stk. 1, ved forældelse, hvis der ikke forinden er indgivet anmodning om udlæg, inden for *en række oplistede* frister, der regnes fra det tidspunkt, da afgørelsen efter lovgivningens almindelige frister kunne fuldbyrdes.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget vedtages i sin nuværende form med hjemmel i TEUF artikel 83, stk. 2, vil det ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser, idet det dermed vil være omfattet af Danmarks retsforbehold. Hvis forslaget fandt anvendelse i Danmark, vurderes det at ville have visse lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Hvis forslaget vedtages med den nuværende hjemmel skønnes det ikke at have økonomiske konsekvenser, idet forslaget vil være omfattet af Danmarks retsforbehold.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Hvis forslaget vedtages med den nuværende hjemmel skønnes det ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, idet forslaget vil være omfattet af Danmarks retsforbehold.

8. Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. maj 2016.

Sagen har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Procesbevillingsnævnet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Amnesty International, Institut for Menneskerettigheder, Retspolitisk Forening og Retssikkerhedsfonden.

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Procesbevillingsnævnet, Domstolsstyrelsen, Rigspolitiet, Advokatrådet og Institut for Menneskerettigheder har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at såfremt forslaget ikke er omfattet af Danmarks retsforbehold, vil det medføre ændringer af strafferammerne for overtrædelse af straffelovens §§ 161, 171, 279, 289 a og 300 a, hvis det vedtages i den nuværende form. Det skyldes, at der med forslaget er lagt op til indførelse af minimums- og maksimumsstrafferammer. Foreningen advarer i den forbindelse mod de foreslåede minimumsstrafferammer.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der blev i oktober 2014 indledt trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet. Der er endnu ikke opnået enighed mellem Rådet og Europa-

Parlamentet om en kompromistekst, navnlig fordi Europa-Parlamentet i modsætning til Rådet ønsker, at momssvig omfattes af direktivet.

Den 8. september 2015 afsagde EU-Domstolen sin afgørelse i Tariccoc-sagen (C-105/14), hvoraf det fremgår, at momssvig er omfattet af BFI-konventionens anvendelsesområde. Ifølge Kommissionen støtter dommen endvidere, at TEUF artikel 325 er rette hjemmelsgrundlag for direktivet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en effektiv bekæmpelse af svig rettet mod EU's finansielle interesser. Fra dansk side er man generelt positivt indstillet over for forslaget i sin nuværende form, hvilket bl.a. indebærer, at hjemlen er ændret til TEUF artikel 83, stk. 2, og at de oprindeligt foreslåede minimumsfængselsstraffe for strafbare handlinger, der vedrører beløb over en vis størrelse, er udgået af forslaget.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg på mødet den 27. november 2015 til orientering.

Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat den 9. oktober 2012.

Dagsordenspunkt 3: Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA for så vidt angår udveksling af oplysninger om tredjelandsstatsborgere og det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS), og om erstatning af Rådets afgørelse 2009/316/RIA*

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2016) 7 endelig

1. Resumé

Kommissionen har den 19. januar 2016 fremsendt forslag til Europa Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA for så vidt angår udveksling af oplysninger om tredjelandsstatsborgere og det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS), og om erstatning af Rådets afgørelse 2009/316/RIA. Forslaget lægger op til at udvide mulighederne for at udveksle oplysninger om straffedomme vedrørende tredjelandsstatsborgere mellem medlemsstaterne i det såkaldte ECRIS-system. Det er allerede muligt at udveksle oplysninger om tredjelandsstatsborgeres straffedomme i ECRIS-systemet, men den nuværende ordning er ikke effektiv på dette område. Danmark deltager i dag i det eksisterende ECRIS-system, og forslaget vurderes ikke at få betydning for Danmarks deltagelse i det eksisterende ECRIS-system. Danmark vil på grund af retsforbeholdet ikke kunne benytte de nye muligheder, som forslaget lægger op til at give i forhold til at opnå kendskab til andre medlemsstaters straffedomme mod tredjelandsstatsborgere.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2016) 7 endelig af 19. januar 2016 fremsat forslag til Europa Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA for så vidt angår udveksling af oplysninger

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

om tredjelandsstatsborgere og det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS), og om erstatning af Rådets afgørelse 2009/316/RIA.

Det eksisterende europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS) er et elektronisk system til udveksling af oplysninger om straffedomme afsagt i medlemsstaterne til brug for straffesager og – hvis det er tilladt efter national ret – til brug for andre formål. Systemet er baseret på Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA og Rådets rammeafgørelse 2009/316/RIA.

ECRIS er baseret på, at der kan opnås fuldstændige oplysninger om en EU-borgers tidligere straffedomme i den medlemsstat, hvori den pågældende person er statsborger. Hvis en EU-borger dømmes for et strafbart forhold i en anden medlemsstat, skal denne medlemsstat (domsstaten) fremsende oplysninger og ajourføringer vedrørende straffedomme til den medlemsstat, hvori den pågældende er statsborger. Statsborgerstaten skal lagre disse oplysninger og kan således efter anmodning fremlægge udtømmende og ajourførte oplysninger om egne statsborgeres tidligere straffedomme.

Det Europæiske Råd og Rådet har ved flere lejligheder understreget behovet for at forbedre ECRIS. Senest har Det Europæiske Råd i forbindelse med rådsmødet den 17. og 18. december 2015 udtalt, at de seneste terrorangreb viste, at det haster med at forbedre relevant informationsudveksling om terroraktivitet, navnlig udvidelsen af ECRIS til også at omfatte tredjelandsstatsborgere.

Direktivforslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 82, stk. 1, litra d), og forslaget er dermed omfattet af retsforbeholdet. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Danmark deltager i dag i det eksisterende ECRIS-system, og forslaget vurderes ikke at få betydning for Danmarks deltagelse i det eksisterende ECRIS-system, jf. artikel 2 i protokollen om Danmarks stilling. Danmark vil på grund af retsforbeholdet ikke kunne benytte de nye muligheder, som forslaget lægger op til at give i forhold til at opnå kendskab til andre medlemsstaters straffedomme mod tredjelandsstatsborgere.

3. Formål og indhold

Det er muligt at udveksle oplysninger om tredjelandstatsborgeres strafbare forhold gennem ECRIS, men det forudsætter, at der anmodes om oplysninger fra *alle* medlemsstater. I modsætning hertil skal anmodninger vedrørende EU-statsborgere alene rettes til statsborgerstaten. Generelle anmodninger om oplysninger om tredjelandstatsborgere pålægger alle medlemsstater en administrativ byrde, herunder også de medlemsstater, der ikke har oplysninger om den pågældende tredjelandstatsborger.

I praksis afholder medlemsstaterne sig derfor fra at anmode om oplysninger om tredjelandstatsborgere. Dette medfører, at medlemsstaterne udelukkende tager hensyn til strafferetlige oplysninger, der er registreret i deres nationale strafferegister.

På den baggrund er formålet med forslaget at indføre et system, hvorved en medlemsstats centrale myndighed hurtigt og effektivt kan finde ud af, om andre medlemsstater har lagret strafferetlige oplysninger om en given tredjelandstatsborger.

Medlemsstaternes centrale myndigheder skal efter forslaget bl.a. 1) lagre oplysninger, herunder fingeraftryk, om domfældte tredjelandstatsborgere 2) sikre, at en udskrift fra strafferegisteret, f.eks. en privat straffeattest, som en tredjelandstatsborger anmoder om, suppleres med eventuelle oplysninger fra andre medlemsstater, og 3) foretage de nødvendige tekniske ændringer for at kunne anvende den nyeste teknologi og få systemet til udveksling af oplysninger til at virke.

Med forslaget etableres desuden et decentraliseret it-system, der vil give medlemsstaterne mulighed for at finde ud af, i hvilken anden medlemsstat der er lagret strafferetlige oplysninger om en given tredjelandstatsborger.

Den centrale myndighed i en medlemsstat, hvori en tredjelandstatsborger bliver dømt i en straffesag, skal overføre et såkaldt indeksfilter, der indeholder anonymiserede identifikationsoplysninger om den dømte tredjelandstatsborger, til de øvrige medlemsstater. De modtagende medlemsstater kan derefter sammenholde disse oplysninger med sine egne oplysninger, og på grundlag af et "hit/no hit"-system finde ud af, om der findes oplysninger om strafferetlige forhold i andre medlemsstater, og i tilfælde af et "hit" i hvilke medlemsstater. Herefter kan den modtagende medlemsstat følge op på "hittet" ved hjælp af det eksisterende ECRIS-system.

Kommissionen tildeles efter forslaget beføjelser til bl.a. at fastsætte gennemførelsesretsakter om den tekniske gennemførelse af ECRIS og det nævnte indeksfilter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke udtalelser eller andre tilkendegivelser fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i forslaget, at en forbedring af det eksisterende system til udveksling af oplysninger fra strafferegistre om dømte tredjelandsstatsborgere ikke kan sikres af medlemsstaterne, og at en fælles mekanisme, der tager sigte på en hurtig, koordineret og effektiv udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne, kræver fælles handling.

Det vurderes, at forslaget ikke er i strid med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Rigspolitiet, som er ansvarlig for Kriminalregisteret, har med oprettelsen af ECRIS DK som en selvstændig del af Kriminalregisteret siden den 27. april 2012 modtaget, opbevaret og videregivet oplysninger om straffedomme i overensstemmelse med rammeafgørelsen om ECRIS.

Denne behandling af oplysninger om straffedomme sker inden for rammerne af persondatalovens generelle regler.

Behandling af oplysninger om straffedomme i Kriminalregisteret er i øvrigt nærmere reguleret i kriminalregisterbekendtgørelsen, som er udstedt i medfør af persondatalovens § 72 og supplerer de generelle bestemmelser i persondataloven, herunder § 8 om behandling af oplysninger om bl.a. strafbare forhold.

Udenlandske afgørelser optages i Kriminalregisterets afgørelsesdel i medfør af retningslinjerne i kriminalregisterbekendtgørelsens bilag 1, hvoraf det bl.a. fremgår, at afgørelser truffet i de nordiske lande og i lande, der er medlem af Europarådet, vedrørende udenlandske statsborgere, der på ger-

ningstidspunktet har fast bopæl i Danmark, optages efter samme retningslinjer som danske afgørelser, såfremt Kriminalregisteret får underretning derom.

Afgørelser truffet i andre lande optages i de nævnte tilfælde, hvis de af Rigspolitichefen efter procesmåden og strafudmålingen skønnes at kunne sidestilles med danske afgørelser.

Videregivelse af oplysninger til offentlige myndigheder, herunder udenlandske myndigheder, er reguleret i kriminalregisterbekendtgørelsens kapitel 6. Efter begæring udsteder Rigspolitiet fuldstændige udskrifter af Kriminalregisteret om bestemte personer til udenlandsk politi, anklagemyndighed og domstole i de nordiske lande eller i lande, der er medlemmer af Europarådet, til brug for offentlige straffesager i udlandet.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget er som nævnt fremsat med hjemmel i TEUF artikel 82, og er således omfattet af det danske retsforbehold. Forslaget har derfor ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ikke økonomiske konsekvenser, idet forslaget er omfattet af Danmarks retsforbehold.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, idet forslaget er omfattet af Danmarks retsforbehold.

8. Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. maj 2016.

Forslaget er sendt i høring hos Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Advokatrådet, Amnesty International, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af offentlige anklagere, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Landsforeningen af Forsvarsadvo-

kater, Politiforbundet i Danmark, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten og Rigspolitiet.

Østre Landsret, Vestre Landsret, Advokatrådet, Domstolsstyrelsen, Foreningen af offentlige anklagere, Institut for Menneskerettigheder, Rigsadvokaten og Rigspolitiet har ikke bemærkninger til direktivforslaget.

Datatilsynet har i forhold til direktivforslaget bemærket, at i tilfælde, hvor en søgning på en tredjelandstatsborgers fingeraftryk giver et "hit", vil der blive videregivet og indsamlet oplysninger om strafbare forhold. Såfremt indsamlingen og videregivelse af oplysningerne sker inden for persondatalovens anvendelsesområde, vil behandlingen være reguleret af persondatalovens § 8, stk. 1 og 2.

I relation til forpligtelsen til at optage fingeraftryk har Datatilsynet anført, at et fingeraftryk i sig selv må anses for en almindelig ikke-følsom identifikationsoplysning, som er omfattet af persondatalovens § 6.

Det er Datatilsynets vurdering, at en eventuel tvangsmæssig optagelse af fingeraftryk hos tredjelandstatsborgere ikke alene kan baseres på persondatalovens regler, men kræver et særskilt hjemmelsgrundlag.

Datatilsynet bemærker desuden, at persondatalovens regler skal iagttages i forbindelse med opbevaring af de optagne fingeraftryk. Datatilsynet henviser i den forbindelse Justitsministeriet til at overveje, hvordan optagne fingeraftryk skal opbevares, og om den påtænkte behandling kræver ændring af politiets eksisterende anmeldelse.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man overordnet positivt indstillet over for forslaget.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat den 25. februar 2016.

Dagsordenspunkt 4: Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold

Revideret udgave. Ændringer er markeret med kursiv.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2015) 634 endelig

1. Resumé

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 forventes en drøftelse af et sæt overordnede politiske retningslinjer, som skal danne grundlag for Rådets videre arbejde med direktivforslaget om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold. Direktivforslaget, som blev fremsat den 9. december 2015, er en del af Kommissionens samlede strategi for det digitale indre marked og er fremsat samtidig med et forslag til direktiv om visse aspekter af aftaler om onlinesalg og andre former for fjernsalg af varer. Forslaget er ikke omfattet af retsforbeholdet. Direktivet har til formål at harmonisere medlemsstaternes regler om forbrugerftaler om levering af digitalt indhold, navnlig i forhold til det digitale indholds overensstemmelse med aftalen og forbrugerens misligholdelsesbeføjelser. Det er regeringens foreløbige vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det foreliggende direktivforslag må forventes at nødvendiggøre visse ændringer i dansk lovgivning. Forslaget skønnes som udgangspunkt ikke at have statsfinansielle konsekvenser. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. Fra dansk side kan man støtte, at arbejdsgruppen fortsætter sine drøftelser i henhold til de overordnede politiske retningslinjer, som skal drøftes på rådsmødet.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2015) 634 af 9. december 2015 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold. Forslaget er oversendt til Rådet den 11. januar 2016 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 om det indre markeds oprettelse og funktion og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Det bemærkes, at Kommissionen som led i strategien for det digitale indre marked samtidigt har fremsat et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse aspekter af aftaler om onlinesalg og andre former for fjernsalg af varer (KOM (2015) 635 endelig).

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 10.-11. marts 2016 orienterede formandskabet om, at de indledende drøftelser i arbejdsgruppen havde vist, at en række medlemsstater ønskede mere tid til at overveje direktivforslaget om onlinesalg og andre former for fjernsalg. Drøftelserne på teknisk niveau ville derfor fokusere på forslaget om levering af digitalt indhold, idet man dog ville være opmærksom på at sikre sammenhængen på området.

Formandskabet har på baggrund af arbejdet i Rådet udarbejdet et arbejdsdokument om de centrale spørgsmål, der er opstået på arbejdsgruppeniveau. Dokumentet skal danne grundlag for et sæt politiske retningslinjer, som skal drøftes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016, og som arbejdsgruppen i Rådet herefter skal arbejde videre ud fra.

3. Formål og indhold

3.1. Indledning

Kommissionens forslag tager sigte på at totalharmonisere visse aspekter af medlemsstaternes regler vedrørende forbrugerftaler om levering af digitalt indhold.

Om baggrunden for valg af harmoniseringsgrad har Kommissionen anført, at totalharmonisering af reglerne vil føre til enkle og moderne regler, der fjerner aftaleretlige hindringer, skaber gunstige rammer for virksomhederne og samtidig sikrer, at forbrugerne drager fordel af den samme høje forbrugerbeskyttelse i hele EU.

3.2. Genstand, anvendelsesområde og definitioner

Direktivet foreslås at finde anvendelse på aftaler, hvor en leverandør leverer eller påtager sig at levere digitalt indhold til en forbruger, og hvor forbrugeren til gengæld betaler en pris eller aktivt leverer en anden modydelse end penge i form af personlige oplysninger eller andre data.

Digitalt indhold defineres i forslaget bredt som både data i digital form, f.eks. video, lyd, applikationer, spil, mv., og som digitale tjenester. Direk-

tivet foreslås også at finde anvendelse på varer, der udelukkende bruges som et varigt medium for digitalt indhold, f.eks. cd'er og dvd'er. Digitalt indhold, der indgår som en integreret del af en vare, og hvor det digitale indholds funktion er underordnet i forhold til varens primære funktion, foreslås ikke omfattet af direktivet.

Forslaget finder anvendelse for både fjernsalgsaftaler og aftaler indgået med begge parter samtidig fysiske tilstedeværelse.

3.3. Aftalemæssighed (mangler ved det digitale indhold)

Kommissionens forslag indeholder bestemmelser om, hvornår det digitale indhold er i overensstemmelse med aftalen, dvs. hvilke krav det digitale indhold skal leve op til for at være mangelfrit. Bestemmelserne er tilpasset digitalt indholds særlige karakter.

Kommissionens forslag indeholder dels en række subjektive kriterier for mangelsbedømmelsen, der bygger på parternes aftale og andre tilkendegivelser i forbindelse med aftaleindgåelsen. Såfremt parternes aftale ikke på en klar måde indeholder krav til det digitale indhold, foreslås det, at der bruges et objektivi kriterium, hvorefter det digitale indhold skal være egnet til de formål, som lignende digitalt indhold normalt bruges til.

Leverandøren har efter forslaget *som udgangspunkt* bevisbyrden for, at det digitale indhold er i overensstemmelse med aftalen.

3.4. Forbrugerens misligholdelsesbeføjelser og ret til opsigelse

Kommissionens forslag indeholder endvidere nærmere regler om forbrugers beføjelser, hvis det digitale indhold lider af en mangel. Beføjelserne består af afhjælpning, forholdsmæssigt afslag og ophævelse af aftalen.

Ved ophævelse af aftalen skal parternes ydelser gå tilbage senest 14 dage efter, at meddelelsen om, at forbrugeren vil ophæve aftalen. Hvis forbrugeren har betalt med en modydelse, der ikke er penge, f.eks. data, skal leverandøren afholde sig fra at bruge modydelsen. Endvidere skal leverandøren forsyne forbrugeren med de tekniske midler til at downloade alt det indhold, som forbrugeren har leveret.

Ved aftaler om levering af digitalt indhold på ubestemt tid, eller hvis aftalens varighed overstiger 12 måneder, foreslås det, at forbrugeren kan opsigte aftalen på ethvert tidspunkt efter de 12 måneder med et varsel på 14 dage.

3.5. Afsluttende bestemmelser

Kommissionens forslag indeholder regler om, at en leverandør, der bliver ansvarlig over for forbrugeren, kan gøre et krav gældende over for tidligere led i transaktionskæden (såkaldt regres). Det foreslås, at de nærmere betingelser herfor skal afgøres efter national lovgivning.

Det fremgår af Kommissionens forslag, at aftaler, der afviger fra direktivets bestemmelser til skade for forbrugeren, ikke er bindende for denne.

Endelig indeholder direktivforslaget regler om, at medlemsstaterne skal sikre en effektiv håndhævelse af direktivet, samt en række konsekvensændringer af gældende EU-lovgivning, bl.a. af forbrugerkøbsdirektivet (direktiv 1999/44 EF).

3.6. Retningslinjer for de videre drøftelser

Formandskabet har udarbejdet et dokument, som opregner en række centrale spørgsmål i forhold til det videre arbejde med direktivforslaget. Dokumentet skal danne grundlag for et sæt politiske retningslinjer, som forventes drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9. og 10. juni 2016. De centrale spørgsmål omhandler formålet med direktivforslaget, anvendelsesområdet og balancen mellem forbrugerne og de erhvervsdrivendes interesser.

Dokumentet afspejler de drøftelser, der har fundet sted i Rådet.

I forhold til formålet fremgår det bl.a., at medlemslandene har været enige om, at der er behov for at sikre sammenhæng til øvrige, gældende EU-retsakter, herunder bl.a. forbrugerkøbsdirektivet, forbrugerrettighedsdirektivet og persondataforordningen, samt sikre sammenhæng til det samtidigt fremsatte direktivforslag om onlinesalg og fjernsalg af varer. Endvidere fremgår det af retningslinjerne, at sigtet med de kommende drøftelser bør være i videst muligt omfang at opnå fuld harmonisering, idet den endelige fastlæggelse af harmoniseringsgraden for de enkelte bestemmelser dog bør afvente arbejdsgruppens drøftelser.

Herudover fremgår det for så vidt angår anvendelsesområdet bl.a., at der har været generel støtte til, at direktivet alene skal gælde i forbrugerforhold, at der er behov for at se nærmere på definitionen af digitalt indhold, herunder særligt i forhold til varer med indlejret digitalt indhold og i forhold til personoplysninger og øvrig data som modydelse, og at der er enighed om, at direktivet ikke bør indeholde regler om erstatning.

For så vidt angår balancen mellem forbrugernes og de erhvervsdrivendes interesser fremgår det bl.a., at der er behov for teknologineutrale og brugervenlige regler, herunder mere klare regler om risikoens overgang, og om leverandørens ansvar for mangler og den tidsmæssige udstrækning heraf.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver. Forslaget om levering af digitalt indhold behandles i fællesskab i udvalget for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO) samt Retsudvalget (JURI) og blev præsenteret på et fælles udvalgmøde den 27. april 2016. Begge udvalg var positive over for forslaget men gav dog også udtryk for en række konkrete betænkeligheder, herunder bl.a. i forhold til problemstillingen om digitalt indhold, der er integreret i en vare, og reglen om omvendt bevisbyrde. Målsætningen for udvalgene er at færdiggøre udvalgsarbejdet inden udgangen af året og behandle forslaget på plenarsamlingen i begyndelsen af 2017.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at det overordnede formål med direktivforslaget er at fjerne forbrugeraftaleretlige hindringer i onlineverdenen, der skyldes medlemsstaternes forskellige regler på området, og at medlemsstaterne ikke selv i tilstrækkelig grad kan fjerne sådanne barrierer mellem de nationale lovgivninger. Forslagets formål kan derfor ifølge Kommissionen bedre gennemføres på EU-niveau.

Det er regeringens foreløbige vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

6.1. Købeloven

Købeloven indeholder regler om sælgerens og køberens forpligtelser ved køb af formuegoder og om retsvirkningerne ved misligholdelse af disse forpligtelser.

Købeloven indeholder særlige regler om forbrugerkøb. Hvis en mangel ved salgsgenstanden viser sig, inden der er gået seks måneder fra leve-

ringtidspunktet, formodes manglen som udgangspunktet at have været til stede på leveringstidspunktet.

Købeloven indeholder endvidere regler om den kvalitet, varen skal have for at stemme overens med aftalen, samt om hvornår varen i øvrigt anses for mangelfuld.

Såfremt der er en mangel ved varen, giver købeloven forbrugeren valget mellem afhjælpning, omlevering, passende afslag i købesummen, eller – hvis manglen ikke er uvæsentlig – ophævelse af købet. Afhjælpning eller omlevering kan dog ikke kræves, hvis gennemførelse af den valgte beføjelse er umulig eller vil påføre sælgeren uforholdsmæssige omkostninger.

Købeloven indeholder ikke særlige regler om køb af varer, der fungerer som varigt medium for digitalt indhold.

6.2. Aftaleloven

Aftaleloven indeholder regler om aftaleindgåelse på formuerettens område. Endvidere indeholder loven regler om hel eller delvis tilsidesættelse af en aftale, hvis det vil være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre den gældende (den såkaldte generalklausul).

Herudover indeholder loven en særlig regel om tilsidesættelse af vilkår i forbrugeraftaler, hvor det ville være stridende mod hæderlig forretningskik og bevirke en betydelig skævhed imellem parterne til skade for forbrugeren at gøre vilkåret gældende.

Aftaleloven indeholder ikke særlige regler om levering af digitalt indhold.

6.3. Forbrugerftaleloven

Forbrugerftaleloven, der gennemfører forbrugerrettighedsdirektivet i dansk ret, indeholder bl.a. regler, der pålægger den erhvervsdrivende at give forbrugeren en række oplysninger inden aftaleindgåelsen, herunder ved indgåelse af aftaler om levering af digitalt indhold. I forhold til fjernsalgsaftaler drejer det sig bl.a. om oplysninger om varens vigtigste egenskaber, varens eller tjenesteydelsens samlede pris, og betalings- og leveringsvilkår.

Loven indeholder endvidere regler om forbrugers fortrydelsesret ved bl.a. fjernsalgsaftaler og aftaler indgået uden for den erhvervsdrivendes forretningssted. Ved digitalt indhold leveret på et fysisk medium, finder reglerne om levering af varer anvendelse. Hovedreglen er således en for-

trydelsesfrist på 14 dage, der løber fra det tidspunkt, hvor forbrugeren eller den af forbrugeren angivne tredjemand får varen i fysisk besiddelse. Ved køb af digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, løber fristen på 14 dage fra den dag, hvor aftalen indgås.

Det følger endvidere af forbrugerftaleloven, at forbrugeren kan opsige en aftale om løbende levering af varer eller tjenesteydelser med en måneds varsel til udgangen af en måned, når der er gået fem måneder efter aftalens indgåelse.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det foreliggende direktivforslag må, såfremt det vedtages i sin foreliggende form, forventes at medføre behov for visse ændringer i købeloven, navnlig i relation til købelovens regler om mangelsbedømmelsen og misligholdelsesbeføjelser ved visse købsaftaler om levering af digitalt indhold. Det bemærkes, at købeloven ikke i dag indeholder særlige regler om sådanne købsaftaler.

Endvidere må den foreslåede regel om opsigelse af aftaler om løbende levering af digitalt indhold forventes at medføre behov for ændring af forbrugerftalelovens § 28, stk. 1.

Direktivforslaget forventes ikke umiddelbart at nødvendiggøre ændringer i aftaleloven.

Økonomiske konsekvenser

Direktivforslaget vurderes som udgangspunkt ikke at have statsfinansielle konsekvenser. For så vidt angår de samfundsøkonomiske konsekvenser bemærkes det, at Kommissionen i de ledsagende bemærkninger til forslaget har anført, at reglerne vil medføre økonomiske omkostninger for virksomhederne, men at dette vil udligne sig, når reglerne er fuldt harmoniserede.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget vurderes umiddelbart at kunne få betydning for forbrugerbeskyttelsesniveauet i Danmark på området for levering af digitalt indhold.

8. Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. maj 2016.

Sagen er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut), Antenne-, satellit- og kabel-tv-branchens fællesorganisation, Autobranchens Handels- og Industriforening, Brancheforum Digitale Medier, Branchen ForbrugerElektronik, Boxer TV ApS, Canal Digital Danmark A/S, Coop amba, Copenhagen Business School (Juridisk Institut), Dagligvareleverandørerne, Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Optikerforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Byggeri, Dansk Detail, Dansk Erhverv, Dansk Energi, Dansk Eksportforening, Dansk Fjernvarme, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Organisation af Detailhandelskæder, Dansk Rejsebureau Forening, Dansk Varefakta Nævn, Danske Advokater, Danske Mediers Forum, Danske Medier, Danske Reklamebureauers brancheorganisation, Datatilsynet, De Danske Bilimportører, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Boghandlerforening, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Dong Energy, Energitilsynet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Forbrugerklagenævnet, Forenede Danske Antenneanlæg, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Foreningen for Dansk Internethandel (FDIH), Forlæggerforeningen, Helsebranchens Leverandørforening, HMN Naturgas, Håndværksrådet, IT-branchen, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landbrug & Fødevarer, Magasinpressens udgiverforening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Sikkerhedsbranchen, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), TDC A/S, Telia Stofa A/S, Telekommunikationsindustrien, Telenor A/S, TV2/Danmark A/S, TV3 A/S, og 3 (Hi3G Denmark ApS).

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra følgende:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Advokatrådet, Branchen Forbrugerelektronik (BFE), Domstolsstyrelsen, Dansk Aktionærforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Datatilsynet, Dommerfuldmægtigforeningen, Energitilsynet, Forbrugerombudsmanden, For-

brugerrådet Tænk, Foreningen for Dansk Internethandel (FDIH), Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland og Telekommunikationsindustrien i Danmark (TI).

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Advokatrådet, Domstolsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Energitilsynet, Forbrugerombudsmanden, Rigsadvokaten og Rigsombudsmanden i Grønland har ikke bemærkninger til direktivforslaget.

8.1. Generelle bemærkninger

Dansk Energi udtrykker bekymring for, at direktivforslaget vil indebære omfattende ændringer af de danske aftaleretlige regler og få indvirkning på aftaler, som ikke har grænseoverskridende karakter.

Foreningen for Dansk Internethandel (FDIH) støtter overordnet fælles regler for salg af varer og digitale tjenesteydelser i Europa. De foreslåede regler er dog på mange punkter i strid med grundlæggende obligationsretlige principper og er meget byrdefulde for de erhvervsdrivende.

Dansk Erhverv støtter som udgangspunkt Kommissionens ønske om at gøre det lettere for både erhvervsdrivende og forbrugere at handle på tværs af grænserne ved totalharmonisering af dele af de aftale- og køberetlige regler. Det er imidlertid nødvendigt, at lovgivningen er balanceret i forhold til rettigheder og forpligtelser for såvel forbrugere som erhvervsdrivende, hvilket ikke er tilfældet med Kommissionens direktivforslag, som Dansk Erhverv derfor ikke kan støtte.

Dansk Industri anfører, at direktivforslaget er mere velovervejet end det samtidigt fremsatte direktivforslag om onlinesalg, men at forslaget indeholder en række urimelige bestemmelser, som skal afbalanceres.

Forbrugerrådet Tænk udtrykker bekymring for rækkevidden af direktivforslaget, herunder at der foreslås totalharmonisering. Forbrugerrådet Tænk anfører herudover, at ambitionsniveauet og den manglende fremtidssikring af reglerne er skuffende.

Telekommunikationsindustrien i Danmark (TI) og Branchen Forbrugerelektronik (BFE) anfører, at det er vigtigt for både udbydere og forbrugere, at reglerne om varsling af ændringer i løbende aftaler og reglerne om opsigelse er enkle, klare og overensstemmende.

8.2. Direktivets anvendelsesområde i forhold til betaling med personoplysninger

Dansk Erhverv og Dansk Industri anfører, at køb hvor betalingen udgøres af personoplysninger, bør håndteres gennem persondataretlige snarere end aftaleretlige regler.

Datatilsynet anfører, at direktivforslaget efter tilsynets opfattelse på enkelte punkter fraviger persondataloven. Tilsynet lægger til grund, at direktivforslagets bestemmelser om betaling med data, f.eks. personoplysninger, omhandler behandling af personoplysninger på baggrund af forbrugerens samtykke og henviser til persondatalovens § 3, nr. 8, om kravene til et gyldigt samtykke.

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at direktivforslaget – udover at finde anvendelse i tilfælde, hvor forbrugeren aktivt afgiver data til leverandøren af det digitale indhold – også bør finde anvendelse på aftaler om levering af digitalt indhold, hvor der sker automatisk indsamling af data via en digital tjeneste.

8.3. Bevisbyrderegel

Dansk Erhverv, Dansk Industri og Foreningen for Dansk Internethandel (FDIH) bemærker, at direktivforslagets bestemmelse om, at den erhvervsdrivende som udgangspunkt har bevisbyrden for, at det digitale indhold er i overensstemmelse med aftalen, er byrdefuld for de erhvervsdrivende. Reglen må ses i sammenhæng med, at der ikke indføres en reklamationsfrist for forbrugeren, og at sælgerens bevisbyrde dermed vil gælde for evigt. Det foreslås, at forbrugerne pålægges en pligt til at reklamere inden for rimelig tid efter, at en mangel er konstateret.

Forbrugerrådet Tænk er positive over for, at bevisbyrden for manglende overensstemmelse som udgangspunkt påhviler leverandøren af det digitale indhold, idet forbrugerne ikke har den tekniske indsigt til at godtgøre, at der forelå en uoverensstemmelse på tidspunktet for leveringen af det digitale indhold.

8.4. Ophævelse

Foreningen for Dansk Internethandel (FDIH) anfører, at de foreslåede regler om, at forbrugeren kan hæve købet og få hele købesummen tilbagebetalt, hvis manglen bl.a. ikke afhjælpes inden for rimelig tid, åbner for misbrug og er urimelige. Der bør gives et afslag i det beløb, der skal tilbagebetales, hvis forbrugeren har haft rimelig nytte af det digitale indhold.

Dansk Erhverv og Dansk Industri anfører, at konsekvenserne af direktivforslagets bestemmelse om den erhvervsdrivendes tilbagelevering af data, der er modtaget fra forbrugeren, er svære at overskue, og stiller spørgsmål ved, om forslaget er praktisk og proportionalt. Organisationerne anfører endvidere, at det er urimeligt, at forbrugeren ikke skal betale for brug af det digitale indhold i perioden før ophævelse af kontrakten. Herudover anfører Dansk Industri, at det er problematisk, at den erhvervsdrivende i forbindelse med ophævelse skal tilbagebetale købesummen inden 14 dage, uden at den erhvervsdrivende har mulighed for at vurdere, om køberen har ret til at hæve kontrakten.

Forbrugerrådet Tænk anfører, at muligheden for at hæve aftalen ikke bør være en sekundær mangelsbeføjelse, og at adgangen til at hæve aftalen ikke bør være begrænset til tilfælde, hvor der er mangler ved det digitale indholds hovedfunktioner. Forbrugerrådet Tænk er positiv over for reglen om, at leverandøren ved ophævelse af aftalen skal tilbagebetale købesummen inden 14 dage, efter meddelelse om ophævelse er modtaget, og at der ikke stilles formkrav til meddelelsen. Forbrugerrådet Tænk er endvidere positiv over for, at leverandøren skal forsyne forbrugeren med tekniske midler til at downloade alt det indhold og data, som forbrugeren har leveret, samt at forbrugeren ikke skal betale for brugen af det digitale indhold forud for ophævelse af aftalen.

8.5. Erstatning

Dansk Erhverv og Dansk Industri anfører, at spørgsmål om erstatning og produktansvar ikke bør reguleres af direktivet.

8.6. Ændringer af det digitale indhold

Telekommunikationsindustrien i Danmark (TI) og Branchen Forbrugerelektronik (BFE) anfører, at der inden for tv- og teleområdet allerede eksisterer detaljerede og omfattende regler – der bl.a. bygger på EU-regulering – for, hvordan og med hvilke frister en tv- eller teleudbyder skal varsle ændringer til ugunst for forbrugeren i løbende aftaler.

8.7. Opsigelse

Datatilsynet bemærker, at direktivforslagets bestemmelser om, at leverandøren skal afholde sig fra at bruge den modtagne data i form af eksempelvis data, som forbrugeren har leveret til gengæld for det digitale indhold, ikke indebærer en pligt til at anonymisere eller slette forbrugernes oplysninger i forbindelse med ophævelse af aftalen. Det er på den baggrund Datatilsy-

nets umiddelbare opfattelse, at de foreslåede bestemmelser kan udgøre en fravigelse af persondatalovens § 38.

Dansk Erhverv og Dansk Industri finder, at det bør afklares, om bestemmelsen om ophævelse af langsigtede aftaler, jf. direktivforslagets artikel 16, omhandler ophævelse som følge af mangler eller en almindelig opsigelsesadgang.

Telekommunikationsindustrien i Danmark (TI) og Branchen Forbrugerelektronik (BFE) anfører, at direktivforslaget indebærer, at der for løbende abonnementsaftaler om digitalt indhold kan benyttes bindingsperioder på 12 måneder samt opsigelsesvarsler på maksimalt 14 dage fra kundens side, og foreslår, at opsigelsesvarslet bør fastsættes til en måned i overensstemmelse med de gældende danske regler.

Forbrugerrådet Tænk anfører, at forbrugeren maksimalt skal kunne bindes i en periode på 6 måneder, som efter de nugældende danske regler.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes officielle holdninger til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark støtter principielt initiativer med henblik på at styrke det digitale indre marked ved at fjerne de barrierer, der forhindrer forbrugerne i at anvende digitale tjenester på tværs af grænser, og virksomhederne i at udbyde disse. En højere grad af harmoniserede regler på det kontraktretslige område og generelt på området for forbrugerbeskyttelse vil kunne bidrage til et mere velfungerende digitalt indre marked.

Den foreslåede totalharmonisering af reglerne for levering af digitalt indhold vurderes på det foreliggende grundlag at rejse en række juridiske/tekniske spørgsmål. Visse af de foreslåede bestemmelser giver anledning til fortolkningstvivel, herunder afgrænsningen af forslaget's rækkevidde vedrørende varer, der indeholder digitalt indhold, samt reglerne om betaling med personoplysninger. Bl.a. bør de nærmere konsekvenser af, at sidstnævnte type aftaleforhold foreslås reguleret i en køberetlig frem for i en persondataretlig sammenhæng, overvejes nærmere.

For Danmark er det vigtigt, at en EU-retlig regulering af levering af digitalt indhold skaber den rette balance mellem hensynet til forbrugerne og hensynet til de erhvervsdrivende. Endvidere er det afgørende, at reguleringen på hensigtsmæssig måde tager højde for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for digitalt indhold, og som adskiller det fra fysiske varer.

Fra dansk side kan man støtte, at arbejdsgruppen fortsætter sine drøftelser i henhold til de under pkt. 3.6. beskrevne overordnede politiske retningslinjer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg på mødet den 4. marts 2016 til orientering.

Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat den 9. februar 2016.

Dagsordenspunkt 5: Strafforfølgelse af IT-kriminalitet

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Det forventes, at det nederlandske formandskab vil fremlægge et sæt råds-konklusioner om efterforskning af IT-kriminalitet med henblik på Rådets godkendelse. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant for sagen. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til sagen. Fra dansk side er man positiv over for at sætte fokus på og drøfte strafforfølgelse af IT-kriminalitet.

2. Baggrund

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) i december 2015 var der en drøftelse af, hvorledes en række udfordringer i forhold til indsamling og anvendelse af e-bevisførelse i straffesager om IT-kriminalitet og traditionel kriminalitet, der efterlader elektroniske spor (herefter IT-kriminalitet), bedst adresseres fremadrettet. Herudover holdt det nederlandske formandskab den 7. og 8. marts 2016 en konference om cybercrime med fokus på bl.a. spørgsmålet om jurisdiktion. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) i marts 2016 tilkendegav formandskabet, at de i lyset af diskussionerne på konferencen ville gå videre med at se på, hvordan efterforskningen af IT-kriminalitet kan styrkes. Formandskabet har på den baggrund udarbejdet de råds-konklusioner, som forventes fremlagt på rådsmødet, og som har været drøftet på et CATS-møde den 19. maj 2016.

3. Formål og indhold

Det forventes, at formandskabet vil fremlægge et sæt råds-konklusioner om efterforskning af IT-kriminalitet. Råds-konklusionerne lægger bl.a. op til, at samarbejdet med serviceudbydere skal styrkes med henblik på at sikre navnlig oplysninger om abonnenter til brug for efterforskningen. Herudover lægges der op til, at procedurerne vedrørende gensidig retshjælp skal strømlines ved f.eks. at overveje at bruge eksisterende procedurer på rets-

hjælpsområdet på indhentelse af e-beviser. Medlemsstaterne opfordres endvidere til at sikre den nødvendige kapacitet til at håndtere anmodninger om gensidig retshjælp i sager om IT-kriminalitet, ligesom de opfordres til at optimere brugen af eksisterende ”24/7 points of contact”, og fælles efterforskningshold. Rådskonklusionerne opfordrer endelig medlemsstaterne til at ratificere Europarådets konvention om IT-kriminalitet, EIO-direktivet (Direktiv 2014/41/EU).

Formandskabet lægger op til, at der i forbindelse med vedtagelsen af rådskonklusionerne skal være en drøftelse af, hvorledes de eksisterende udfordringer inden for IT-kriminalitet skal håndteres, herunder navnlig hvordan efterforskningen i medlemsstaterne kan styrkes. I den forbindelse lægges der op til en drøftelse af spørgsmålet om jurisdiktion og spørgsmålet om en differentiering af data afhængig af dets karakter (oplysningerne om abonnenter, oplysninger om datatrafik og oplysninger om indhold).

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters forventninger til formandskabets orientering.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side lægges der vægt på, at de danske myndigheder har gode muligheder for at efterforske, sikre beviser og retsforfølge kriminelle handlinger med et grænseoverskridende elementer, herunder sager med cybercrime.

Fra dansk side er man derfor af den opfattelse, at det er vigtigt at drøfte de retlige myndigheders adgang til at indsamle og anvende elektronisk data i efterforskningen af straffesager, herunder ved gensidig retshjælp. Forudsat at sådanne drøftelser har fokus på den bedst mulige anvendelse af de gældende regler og redskaber for retligt samarbejde frem for udvikling af nye regler, er Danmark positivt indstillet over for drøftelserne om efterforskningsjurisdiktion.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 6: Status for arbejdet med fremme af e-Justice

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007 blev det besluttet at nedsætte en rådsarbejdsgruppe, der skulle arbejde med at fremme "e-Justice". Ved "e-Justice" forstås anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi mellem retlige aktører i medlemsstaterne. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.- 10. juni 2016 forventes det, at formandskabet vil redegøre for status for arbejdet i e-Law-arbejdsgruppen (e-Justice) på baggrund af en midtvejsevaluering for handlingsplanen for e-Justice for 2014-2018. Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Nærhedsprincippet ses ikke at have betydning for sagen. Fra dansk side agter man at tage formandskabets orientering om status for arbejdet til efterretning.

2. Baggrund

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007 blev det besluttet at nedsætte en rådsarbejdsgruppe (e-Law-arbejdsgruppen (e-Justice)), der skulle arbejde med at fremme "e-Justice", hvorved forstås anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi på det retlige område.

I forbindelse med det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 15.-16. juli 2010 blev e-Justice-portalens lanceret.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5.-6. december 2013 vedtog Rådet en flerårig strategi for e-Justice for perioden 2014-2018. Denne strategi fastlægger bl.a. de overordnede mål og generelle principper for arbejdet med e-Justice.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5.-6. juni 2014 vedtog Rådet en flerårig handlingsplan for det videre arbejde med e-Justice for peri-

oden 2014-2018. Handlingsplanen indeholder en liste over de projekter, der ønskes gennemført i perioden 2014-2018.

Arbejdet med e-Justice er herudover blevet drøftet på en række øvrige rådsmøder.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 forventes det, at formandskabet vil orientere om status for arbejdet med at fremme e-Justice på baggrund af en midtvejsevaluering for handlingsplanen for 2014-2018. I den forbindelse forventes formandskabet at fremhæve lanceringen af ECLI-søgemaskinen (European Case Law Identifier), der blev gjort tilgængelig på e-Justice-portalen den 4. maj 2016. Søgemaskinen giver adgang til at søge retspraksis frem fra otte medlemslande og fra Den Europæiske Patentmyndighed samt domme afsagt af EU-Domstolen og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Formandskabet forventes desuden at orientere om de videre prioriteter for arbejdsgruppens kommende arbejde.

3. Formål og indhold

E-Justice-arbejdsgruppen har på baggrund af handlingsplanen for perioden 2014-2018 udarbejdet en midtvejsevaluering, der indeholder en gennemgang af de fremskridt, som er opnået, siden handlingsplanen blev igangsat i 2014. Det drejer sig bl.a. om følgende:

3.1. Brugerundersøgelse af e-Justice-portalen

E-justice-portalen er en fælles indgang til EU-lovgivningen og den nationale lovgivning. Portalen giver adgang til retsinformation, retlige og administrative myndigheders hjemmesider, registre, databaser og andre tilgængelige tjenester med henblik på at lette brugernes informationsøgning inden for det europæiske retlige område.

For at forbedre portalens effektivitet har Kommissionen foretaget en undersøgelse af brugerbehov med henblik på at gøre portalen mere brugervenlig. Undersøgelsen forventes afsluttet i løbet af sommeren 2016 og vil efterfølgende udmønte sig i nogle forslag, der skal drøftes med medlemslandene.

3.2. Nye tiltag fra ekspertgrupper

En række tiltag med henblik på at forbedre og udvide portalens indhold udarbejdes af de ekspertgrupper, der er nedsat af arbejdsgruppen. I den kommende periode vil særligt resultaterne for ekspertgrupperne for græn-

seoverskridende videokonferencer, grundlæggende rettigheder, sammenkobling af registre for testamenter og mindreåriges rettigheder i retssager blive brugt til at forbedre indholdet på portalen.

3.3. Sammenkobling af registre

Arbejdsgruppen arbejder på, at e-Justice-portalen skal indeholde flere sammenkoblinger af oplysninger i nationale registre, der har relevans på det retlige område. I den kommende periode vil der derfor blive igangsat arbejde med henblik på at sammenkoble virksomhedsregistre, matrikelregistre, insolvensregistre og registre over sagkyndige.

3.4. Lancering af ECLI-søgemaskinen

Den 4. maj 2016 offentliggjorde Kommissionen ECLI-søgemaskinen på e-Justice-portalen. ECLI står for European Case Law Identifier. Søgemaskinen kan bruges til at finde retspraksis i otte medlemslande og fra Den Europæiske Patentmyndighed samt domme afsagt af EU-Domstolen og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

3.5. Fremtiden for e-CODEX

Et andet projekt, som arbejdsgruppen løbende har drøftet, er e-CODEX (e-Justice Communication via Online Data Exchange). Projektet har til formål at forbedre borgernes og virksomhedernes adgang til juridiske tjenester på tværs af grænserne i Europa samt forbedre interoperabiliteten mellem de retlige myndigheder i EU. I øjeblikket giver e-CODEX-teknologi bl.a. adgang til elektronisk at fremsætte betalingspåkrav i nogle medlemslande. Projektet med implementeringen af e-CODEX-teknologi på e-Justice-portalen forventes afsluttet i maj 2016, og arbejdsgruppen har drøftet, hvad der skal ske med projektet efterfølgende. Man er i øjeblikket ved at fastlægge en plan herfor. Det skal i den forbindelse bemærkes, at Danmark på nuværende tidspunkt ikke deltager i projektet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er - ud over den skriftlige høring af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. maj 2016 - ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side agter man at tage formandskabets orientering om midtvejs-evalueringen om status for arbejdet med at fremme e-Justice til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 7: Forslag til revision af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om kontrol med erhvervelse og besiddelse af skydevåben (våbendirektivet)

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument: KOM (2015) 750 endelig

1. Resumé

Forslaget er ikke omfattet af retsforbeholdet. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 er det forventningen, at der skal opnås enighed om forslaget på rådsniveau, således at der kan indledes tri-log-forhandlinger med Europa-Parlamentet. Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Forslaget vurderes umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til selve forslaget, men de fleste medlemsstater har udtrykt støtte til yderligere initiativer til kontrol med skydevåben. Fra dansk side er man positivt indstillet over for intentionerne om på EU-plan at skærpe kontrollen med skydevåben.

2. Baggrund

EU's terrorbekæmpelsesindsats, herunder bl.a. bekæmpelsen af ulovlig handel med skydevåben, har gennem en længere periode været et højtprioriteret emne på EU's dagsorden.

På det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 29.-30. januar 2015 i Riga blev der udtrykt bred opbakning til at styrke indsatsen mod terrorisme, herunder at styrkelsen navnlig skal ske gennem bedre udnyttelse af kapaciteter hos Europol samt en styrket indsats mod illegale skydevåben. På baggrund af drøftelserne vedtog landene en fælles erklæring om behovet for at styrke indsatsen på bl.a. dette område.

Den 11. februar 2015 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning om foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, hvori Europa-Parlamentet opfordrede Kommissionen til hurtigst muligt at evaluere de eksisterende EU-

regler om handel med ulovlige skydevåben og eksplosive anordninger i tilknytning til organiseret kriminalitet.

På mødet i DER den 12. februar 2015 var der tillige en drøftelse af EU's indsats mod terrorisme. Som opfølgning på drøftelserne vedtog stats- og regeringscheferne en erklæring, som lagde op til en styrkelse af EU's indsats på tre hovedområder, herunder borgernes sikkerhed.

For så vidt angår borgernes sikkerhed, har DER tilkendegivet, at rådet bl.a. ønsker, at alle relevante myndigheder øger samarbejdet om bekæmpelse af ulovlige skydevåben.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. marts 2015 opfordrede ministrene Kommissionen til at foreslå tiltag til bekæmpelse af ulovlig handel med skydevåben og sammen med Europol fremme udvekslingen af oplysninger og det operationelle samarbejde.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 15.-16. juni 2015 blev "Rådets konklusioner om den fornyede strategi for Den Europæiske Unions indre sikkerhed 2015-2020" vedtaget, som bl.a. opfordrede Kommissionen til snarest muligt at styrke lovrammen vedrørende skydevåben, blandt andet gennem en hurtig revision af våbendirektivet.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. oktober 2015 blev Kommissionen i rådskonklusionerne opfordret til senest primo 2016 at fremsætte forslag om revision af våbendirektivet med fokus på en styrkelse af informationsudveksling, sporing og mærkning af skydevåben samt vedtagelse af fælles minimumsstandarder for deaktivering af skydevåben.

Kommissionen fremsatte den 18. november 2015 forslag til revision af våbendirektivet. Forslaget til revision af våbendirektivet skal ses i sammenhæng med EU's handlingsplan om skydevåben og eksplosivstoffer af 2. december 2015.

Forslaget har siden fremsættelsen været forhandlet på arbejdsgruppeniveau (GENVAL).

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 10.-11. marts 2016 blev fem udvalgte emner diskuteret som led i det videre arbejde med forslaget.

Derudover har direktivet været drøftet på møde i Coreper den 11. maj 2016 som led i det videre arbejde med forslaget.

Det forventes, at formandskabet på det kommende rådsmøde vil sætte forslaget på dagsordenen med henblik på at opnå enighed om en generel indstilling.

3. Formål og indhold

Kommissionen har med forslaget lagt op til en revision af det eksisterende direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben (våbendirektivet), som ændret ved direktiv 2008/51/EF. Våbendirektivet har til formål at fremme et velfungerende indre marked for skydevåben i EU samt sikre et højt sikkerhedsniveau for EU-borgerne. Ændringen af direktivet i 2008 havde primært til formål at tilpasse våbendirektivet, således at direktivet blev bragt i overensstemmelse med FN's våbenprotokol, hvilket muliggjorde, at EU kunne ratificere våbenprotokollen.

Kommissionen har anført, at formålet med det seneste forslag til revision af våbendirektivet er at hindre angreb som de, der bl.a. fandt sted i Paris og København i 2015. I den forbindelse har Kommissionen henvist til sine politiske retningslinjer for bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet og terrorisme. Kommissionen har endvidere anført, at EU-borgernes sikkerhed er et anliggende for både de nationale regeringer og EU's institutioner, hvorfor det er vigtigt at træffe foranstaltninger, som styrker de eksisterende bestemmelser om adgang til og handel med skydevåben.

Den følgende gennemgang af forslaget er baseret på det udkast til en kompromistekst, som formandskabet har fremlagt den 1. april 2016. Forslaget forventes at blive færdigforhandlet på rådsmødet den 9.-10. juni 2016. Den endelige kompromistekst forventes at indeholde visse ændringer i forhold til formandskabets udkast til kompromistekst af 1. april 2016.

3.1. Forslagets centrale bestemmelser

3.1.1. Definitioner og anvendelsesområdet

Deaktiverede skydevåben er ikke omfattet af våbendirektivets definition af skydevåben, jf. direktivets nugældende art. 1, stk. 1, og bilag I, del III. Kommissionen har, med henvisning til, at det – trods de nyligt indførte

strenge fælles minimumsregler for deaktivering af skydevåben¹ – ikke kan udelukkes, at deaktiverede skydevåben genetableres som funktionsdygtige skydevåben, foreslået, at definitionen af skydevåben i direktivets forstand udvides til også at omfatte deaktiverede skydevåben. Det betyder bl.a., at der fastsættes krav til registrering af deaktiverede skydevåben i de nationale, elektroniske dataregistreringssystemer (våbenregistre), således at et ejerskifte mv. af et deaktiveret skydevåben bliver registreret.

Våbensamlere er undtaget fra det nugældende våbendirektivs anvendelsesområde, jf. direktivets nugældende art. 2, stk. 2. Kommissionen har anført, at våbensamlere er blevet udpeget som en mulig kilde til ulovlig handel med skydevåben. På den baggrund foreslås det, at våbensamlere fremadrettet ikke skal være undtaget fra direktivets anvendelsesområde.

3.1.2. Sporing

I forslaget præciseres det, at det er skydevåben eller væsentlige dele til skydevåben, som medlemsstaterne skal sikre er forsynet med mærkning samt registreret i overensstemmelse med våbendirektivets regler om sporing. Endvidere er det tilføjet, at mærkningen skal være varig.

Efter forslaget forpligtes medlemsstaterne til at sikre, at alle samlede skydevåben og deres væsentlige dele gives et unikt mærke i overensstemmelse med våbendirektivets regler om mærkning (angivelse af fabrikantens navn, fremstillingsland eller -sted, serienummer og evt. fremstillingsår) i umiddelbar forlængelse af fremstillingen eller indførslen til EU fra tredjelande.

Endvidere forpligtes medlemsstaterne til varigt at opbevare identifikationsoplysninger om skydevåben (type, fabrikant, model, kaliber og serienummer samt navn og adresse på leverandør, erhverver og besidder af våbnet) i medlemsstaternes elektroniske dataregistreringssystemer (våbenregistre). Dette gælder også for skydevåben, som er blevet deaktiveret eller destrueret.

Endelig forpligtes medlemsstaterne til fremadrettet at sikre, at både våbenhandlers og -mægleres våbenbøger kan forbindes til et centraliseret elektronisk dataregistreringssystem (våbenregister).

¹ Kommissionens gennemførelsesforordning 2015/2403/EU om fælles retningslinjer for inaktiveringsstandarder og inaktiveringsteknikker med henblik på at sikre, at inaktiverede skydevåben er gjort definitivt ubrugelige.

Forslaget lægger også op til øget informationsudveksling mellem medlemsstaterne. Kommissionen får med forslaget mulighed for at tilrettelægge systemet til brug for denne informationsudveksling gennem en delegeret retsakt.

3.1.3. Betingelser for udstedelse af våbentilladelser samt tidsbegrænsning

Af Kommissionens oprindelige forslag fremgik det, at medlemsstaterne kun kunne give tilladelse til, at personer under 18 år kunne anvende skydevåben til jagt og konkurrenceskydning forudsat, at vedkommende ikke formodes at være til fare for sig selv, den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed, og at vedkommende vejledes af en forælder eller anden voksen person med gyldig tilladelse til skydevåben eller gyldigt jagttegn eller foretager konkurrenceskydning på et sted med fornøden tilladelse. Med det seneste kompromisforslag vil det fremadrettet være muligt for personer under 18 år at erhverve skydevåben i lighed med det, som følger af det nugældende våbendirektiv. Personer under 18 år kan således stadig få tilladelse til at erhverve skydevåben til jagt eller konkurrenceskydning, bortset fra erhvervelse ved køb.

Efter våbendirektivet kan visse skydevåben – herunder halvautomatiske skydevåben – kun erhverves eller besiddes af personer, der har tilladelse hertil, jf. det nugældende direktivs art. 4a. Ifølge Kommissionen kræver et flertal af medlemsstaterne i dag en lægeundersøgelse forud for udstedelse af tilladelse til erhvervelse og besiddelse af skydevåben. Med det seneste forslag overlades det til medlemsstaterne at fastsætte, om der stilles betingelse om en forudgående lægeundersøgelse forinden udstedelse og fornyelse af tilladelse til erhvervelse og besiddelse af skydevåben. Lægeundersøgelsen kan inkludere en psykologisk vurdering af ansøgeren.

Det foreslås også at indføre en tidsbegrænsning for udstedte tilladelser til erhvervelse og besiddelse af skydevåben. Det foreslås således, at tilladelser til erhvervelse og besiddelse af skydevåben ikke må have en gyldighed, der overstiger 5 år. Efter forslaget kan en tilladelse fornyes, hvis betingelserne for tilladelsens udstedelse fortsat er opfyldt på tidspunktet for tilladelsens udløb.

3.1.5. Handel med skydevåben mv. via fjernkommunikationsteknik

Det foreslås at begrænse mulighederne for køb og salg af skydevåben, våbendele og ammunition via fjernkommunikationsteknik (herunder via internettet). Medlemsstaterne skal således sikre, at identiteten på køberen, og eventuelt tilladelsen til erhvervelse af skydevåben mv., på tidspunktet for

overdragelsen kontrolleres af våbenhandlere eller –mæglere eller en repræsentant fra myndighederne.

3.1.6. Signal- og salutvåben

Signal- og salutvåben er ikke omfattet af det nugældende våbendirektiv. Ifølge Kommissionen kan visse signal- og salutvåben omdannes til fuldt funktionelle skydevåben. På den baggrund foreslås det, at signal- og salutvåben skal omfattes af krav om registrering, samt at der fastsættes fælles kriterier for signal- og salutvåben for at forhindre, at de ombygges til funktionelle skydevåben. De tekniske specifikationer for dette foreslås vedtaget ved en gennemførelsesretsakt.

3.1.7. Halvautomatiske skydevåben

Efter forslaget forbydes erhvervelse og besiddelse af visse halvautomatiske skydevåben. Disse halvautomatiske skydevåben er efter de gældende regler omfattet af et krav om tilladelse for erhvervelse og besiddelse. Kommissionen har begrundet skærpsen med, at visse halvautomatiske våben vurderes til nemt at kunne ombygges til fuldautomatiske skydevåben, og at der i våbendirektivet ikke er fastsat tekniske kriterier, som kan forhindre en sådan ombygning. Desuden har Kommissionen anført, at visse halvautomatiske skydevåben kan være meget farlige, da deres patronkapacitet er høj.

Efter kompromisforslaget kan personer, der på tidspunktet for direktivets ikrafttræden har tilladelse til de halvautomatiske skydevåben, som foreslås forbudt, få fornyet en sådan tilladelse – også efter direktivets ikrafttræden. Det pågældende skydevåben kan dog ikke overdrages til andre personer.

3.1.8. Opbevaring af skydevåben

Efter kompromisforslaget skal medlemsstaterne sikre, at der etableres regler som sikrer en sikkerhedsmæssigt forsvarlig opbevaring af skydevåben og ammunition. Derudover følger det af forslaget, at skydevåben og ammunition skal opbevares særskilt.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget til direktivet behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294), der indebærer, at forslaget skal vedtages af Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i forhold til nærhedsprincippet bl.a. anført, at alvorlig og organiseret kriminalitet samt terrorisme er karakteriseret ved deres grænseoverskridende karakter. Det er Kommissionens vurdering, at et EU-dækkende system kan føre til det fornødne samarbejde mellem medlemsstaterne om at kontrollere og spore den civile brug af skydevåben, som finder sted inden for EU.

I denne henseende er det Kommissionens vurdering, at problemerne ikke kan løses på fuldt tilfredsstillende vis af de enkelte medlemsstater

Det er ud fra tilsvarende betragtninger regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Reglerne for bl.a. erhvervelse, besiddelse og anvendelse af skydevåben er reguleret i våbenloven (lovbekendtgørelse nr. 1005 af 22. oktober 2012 med senere ændringer), våbenbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1248 af 30. oktober 2013 med senere ændringer) og våbencirkulæret (cirkulære nr. 9597 af 30. oktober 2013 med senere ændringer).

6.1. Deaktivering af skydevåben

Justitsministeren kan i medfør af våbenlovens § 1, stk. 4, fastsætte bestemmelser om undtagelse af deaktiverede skydevåben fra tilladelseskravet i våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1, herunder om godkendelse af deaktiveringen.

Denne bemyndigelsesbestemmelse er udnyttet i våbenbekendtgørelsens § 55, stk. 1, hvoraf følger, at skydevåben omfattet af våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1, deaktiveres ved gennemskæring af hele våbnet på langs med undtagelse af skæftet og kolben (destruktion). Deaktivering af skydevåben på anden vis kan undtagelsesvist godkendes, hvis våbnet varigt gøres funktionsdygtigt, jf. våbenbekendtgørelsens § 55, stk. 2. Det er politiet, som godkender deaktivering af skydevåben. Skydevåben, der er deaktiveret i overensstemmelse med våbenbekendtgørelsens § 55, stk. 1 og 2, er ikke omfattet af våbenlovens tilladelsesordning.

6.2. Våbensamlere

I medfør af våbencirkulærets § 13, stk. 1, kan der til personer, der godtgør at være våbensamlere, gives tilladelse til at erhverve og besidde bl.a. skydevåben med model- eller fremstillingsår senest 1890 samt dansk pistol model 1910 og model 1910/21, marinerevolver model 1891, Schouboepistol model 1903 og dansk militærgevær model 1867/93, 1867/96 og 1867/97, glatløbende haglgeværer med en pibelængde på mindst 55 cm, signalvåben og kombinerede gas- og signalvåben af særlig historisk eller teknisk interesse og andre skydevåben af særlig historisk eller teknisk interesse.

Våbentilladelse kan dog kun under ganske særlige omstændigheder gives til våbensamlere, hvis der er tale om f.eks. pistoler, revolvere og halvautomatiske rifler, jf. våbencirkulærets § 13, stk. 2, jf. § 19, stk. 1.

6.3. Mærkning af skydevåben og dele til skydevåben

Det følger af våbenlovens § 3 a, at skydevåben samt genstande, der fremtræder som skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil, i forbindelse med fremstillingen af våbnet mv. skal forsynes med et unikt mærke, der angiver fabrikantens navn, fremstillingsland eller -sted, fremstillingsår og serienummer, eller et andet unikt brugervenligt mærke med en numerisk eller alfanumerisk kode til identifikation af fremstillingslandet. Mærket skal placeres på våbnets låsemekanisme og på våbnets løb eller pibe. Mærket på bl.a. skydevåben, der indføres fra et land uden for EU, skal tillige angive importland og importår. Er et våben mv. ved indførslen fra et land uden for EU ikke mærket i overensstemmelse med ovenstående, skal våbnet mv. af importøren forsynes med et sådant mærke. Mærkningskravene gælder ikke ved midlertidig indførsel, herunder transit. Justitsministeren kan fastsætte yderligere krav til mærkning af bl.a. skydevåben.

Våbenbekendtgørelsens §§ 52-54 fastsætter nærmere regler for mærkningen af bl.a. skydevåben.

6.4. Våbenbøger

I forhold til forslaget om, at våbenbøger skal kunne samkøres med et centraliseret elektronisk dataregistreringssystem (våbenregister) kan der, når forudsætningerne herfor er opfyldt, med hjemmel i våbenlovens § 4 b ved bekendtgørelse stilles krav om, at våbenhandlere mv. med generelle tilladelser som omhandlet i våbenbekendtgørelsens §§ 40 og 41 skal føre vå-

benbøger elektronisk på en sådan måde, at våbenbøgerne kan samkøres med et eventuelt kommende nyt Politiets Våbenregister.

6.5. Personer under 18 år

Personer under 18 år kan alene gives tilladelse til skydevåben, hvis ansøgeren er medlem af en skytte- eller jagtforening og er fyldt 16 år eller har erhvervet jagttegn. Erhvervelse af skydevåben ved eget køb kan alene tillades personer under 18 år for så vidt angår luft- og fjedervåben med en kaliber på 4,5 mm og derunder og hardball- og paintballvåben.

6.6. Lægeundersøgelse

Der stilles ikke efter dansk lovgivning krav om, at personer, der meddeles våbentilladelse har undergået en lægeundersøgelse. Det følger dog af våbenbekendtgørelsens § 46, stk. 1, at våbentilladelse, samtykke til våbenpåtegning og jagttegn samt andre tilladelser eller godkendelser efter våbenloven og våbenbekendtgørelsen kun kan gives til personer, om hvis personlige forhold og hidtidige vandel, der ikke foreligger oplysninger, som gør det betænkeligt at imødekomme ansøgningen.

6.7. Tidsbegrænsning på våbentilladelser

Tilladelse til skydevåben udstedes med en gyldighedstid på 5 år. Vedrørende tilladelse til pistol er gyldighedstiden dog kun 2 år, jf. våbenlovens § 6 d, stk. 1. Tilladelser til våbensamlere og til riflede jagtvåben til jægere udstedes dog med en gyldighedstid på 10 år. Tilsvarende gælder tilladelser til signalvåben og kombinerede gas- og signalvåben, jf. våbenlovens § 6 d, stk. 2.

6.8. Handel med skydevåben mv. via fjernkommunikationsteknik

Der gælder ikke efter dansk ret særlige regler for handel med våben via bl.a. internettet. Man skal dog ved internethandel overholde de almindelige regler for overdragelse af våben. Derudover gælder der også et forbud mod annoncering med visse våben efter våbenbekendtgørelsens § 45.

6.9. Signal- og salutvåben

Det kræver tilladelse efter våbenlovgivningen bl.a. at erhverve og besidde signal- og salutvåben. Tilladelse til signalvåben kan kun gives i særlige tilfælde, f.eks. til personer, der godtgør at have brug for våbnet til nødsignalafgivelse, hundetræning, sportsarrangementer, saluttering mv., jf. våbencirkulærets § 6.

6.10. Halvautomatiske skydevåben

Der kan kun under ganske særlige omstændigheder gives tilladelse til halvautomatiske rifler, jf. våbencirkulærets § 19, stk. 1, nr. 3. Tilladelse til halvautomatiske rifler kan kun gives til jagt. Det skal fremgå af en tilladelse til en halvautomatisk riffel, der er konstrueret til at indeholde mere end to patroner, at riflen kun må anvendes til jagt i Danmark, hvis den er forsynet med en permanent anordning, der sikrer, at den højst kan indeholde to patroner.

6.11. Opbevaring af skydevåben

Det følger bl.a. af våbenbekendtgørelsens § 22, stk. 1, at våben og ammunition mv., der er omfattet af våbenlovens kontrolordning, skal opbevares forsvarligt og på et sted, der er utilgængeligt for uvedkommende. Opbevaring af ammunition til skydevåben skal ske i sikringsskabe, boksrums mv., og kan ske sammen med skydevåben.

Opbevaring af indtil 25 våben eller indtil 10 særligt farlige skydevåben skal ske i et sikringsskab, der er godkendt i mindst EN 1143-1 grade 0 eller et sikringsniveau, der svarer hertil. Sikringsskabe med en vægt under 1.000 kg skal være forsvarligt fastboltet til gulv, væg eller lignende.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget kan medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning.

Økonomiske konsekvenser

Efter et foreløbigt skøn baseret på den foreliggende kompromistekst kan forslaget medføre øgede statsfinansielle omkostninger, da forslaget bl.a. kan føre til behov for systemtilpasning af Politiets Våbenregister.

Kompromisforslaget vurderes umiddelbart at kunne medføre øgede administrative byrder og økonomiske konsekvenser for det danske erhvervsliv og borgere som følge af bl.a. bestemmelsen om, at der skal ske en tidsbegrænsning, så våbentilladelser maksimalt kan udstedes med en gyldighed på op til fem år.

Der er dog fortsat en række usikkerheder forbundet med vurderingen af de økonomiske konsekvenser ved en gennemførelse af det reviderede våben-

direktiv i Danmark. Denne usikkerhed beror bl.a. på, at man fortsat ikke kender den endelige udformning af direktivet.

Justitsministeriet vil foretage en nærmere vurdering af de økonomiske konsekvenser, når der foreligger en mere konsolideret version af forslaget.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. maj 2016.

Sagen er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Aalborg, Præsidenten for Retten i Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Politidirektøren i København, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Fagligt Fælles Forbund, Dansk Industri, Dansk Handel & Service, Danmarks Våbenhandlerforening, Vaabenhistorisk Selskab, Dansk Skytte Union, De Danske Skytteforeninger, Danmarks Jægerforbund, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Retspolitisk Forening og Institut for Menneskerettigheder.

Det bemærkes, at det var Kommissionens oprindelige forslag af 18. november 2015, som dannede grundlag for høringen.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra følgende:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Københavns Byret, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Københavns Politi, Advokatrådet, Dansk Industri, Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Skytte Union, Danmarks Jægerforbund, DGI Skydning, Dansk Land- og Strandjagt, Institut for Menneskerettigheder og ActionSportGames A/S.

Østre Landsret, Vestre Landsret, Københavns Byret, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Københavns Politi, Advokatrådet og Institut for Menneskerettigheder har ikke bemærkninger til direktivforslaget.

8.1. Generelle bemærkninger

Rigspolitiet har overordnet oplyst, at visse af de foreslåede bestemmelser vil kunne medføre behov for udskiftning af IT-systemer eller systemtilpasninger af allerede eksisterende IT-systemer, hvilket kan være forbundet med omkostninger.

Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Skytte Union, Danmarks Jægerforbund, DGI Skydning og Dansk Land- og Strandjagt udtrykker bekymring for, at formålet med revisionen af direktivet ikke til fulde opnås ved Kommissionens forslag af 18. november 2015.

8.2. Betingelser for udstedelse af våbentilladelser samt tidsbegrænsning

Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Skytte Union, Danmarks Jægerforbund, DGI Skydning anfører, at adgangen til at erhverve og anvende skydevåben for personer under 18 år allerede er underlagt streng kontrol, og at forslaget vil få konsekvenser for bl.a. unge jægere og de danske efterskoler.

Det anføres også, at forslaget om at indføre en tidsbegrænsning for udstedte tilladelser til erhvervelse og besiddelse af skydevåben, der ikke må overstige 5 år, vil være unødigt bureaukratisk og omkostningsfuld for såvel våbenejere som myndigheder.

Endelig har disse organisationer oplyst, at et obligatorisk krav om lægeundersøgelse forud for udstedelse af tilladelse til erhvervelse og besiddelse af skydevåben ikke vil medføre et øget sikkerhedsniveau.

8.3. Handel med skydevåben mv. via fjernkommunikationsteknik

Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Skytte Union, Danmarks Jægerforbund, DGI Skydning finder, at forbuddet mod handel med skydevåben via internettet vil være umuligt at håndhæve for de nationale myndigheder. De pågældende organisationer bemærker også, at grænseoverskridende salg af skydevåben allerede er underlagt streng kontrol, samt at der efter organisationernes opfattelse ikke foreligger dokumentation for, at denne form for handel udgør en sikkerhedsrisiko.

Dansk Land- og Strandjagt har oplyst, at denne form for handel er vigtig for den enkelte våbenejer, samt at et forbud imod dette vil medføre en stigning i antallet af våben, som besiddes af private.

8.4. Halvautomatiske skydevåben

Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Skytte Union, Danmarks Jægerforbund, DGI Skydning anfører, at forslaget om forbud mod visse halvautomatiske skydevåben i høj grad vil ramme personer, som lovligt besidder disse skydevåben og dermed ikke vil have den ønskede effekt.

Dansk Land- og Strandjagt er af den opfattelse, at forslaget om forbud mod visse halvautomatiske skydevåben bør fjernes, da sådanne våben er velegnede til regulering af rågeunger.

8.5. Kopier af skydevåben

Dansk Industri og ActionSportGames A/S har oplyst, at et forbud mod kopier af skydevåben er for vidtgående. Organisationerne har i den forbindelse anført, at dette kan betyde, at både legetøjsvåben og såkaldte ”airsoft enheder” vil blive omfattet af direktivet og underlagt kontrol på linje med andre skydevåben, hvilket vil medføre administrative og økonomiske byrder for erhvervslivet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke generelt at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til det foreliggende forslag til revision af våbendirektivet. De fleste medlemsstater har dog udtrykt støtte til yderligere initiativer til kontrol med skydevåben.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en effektiv kontrol med skydevåben, og fra dansk side er man overordnet positiv over for EU's indsats for at nedbringe den ulovlige handel med skydevåben i Europa.

Det er regeringens opfattelse, at det er væsentligt for indsatsen mod terror og organiseret kriminalitet, at der på EU-niveau gennemføres effektive og gennemtænkte tiltag for at bekæmpe bl.a. ulovlige skydevåben. Samtidig er det vigtigt, at reglerne om skydevåben er indrettet på en sådan måde, at de ikke unødigt griber ind i jægeres og sportsskytters mulighed for at udøve deres fritidsaktiviteter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rådsmødedrøftelserne omkring EU's terrorbekæmpelsesindsats er løbende blevet forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Forslaget har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg på mødet den 4. maj 2016 *med henblik på forhandlingsoplæg*. Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat den 1. marts 2016.

Dagsordenspunkt 8: Køreplan om øget informationsudveksling og bedre informationsforvaltning, herunder interoperabilitetsløsninger, på området for retlige og indre anliggender

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resumé

Det ventes, at det nederlandske formandskab vil fremlægge en køreplan om øget informationsudveksling og forbedret informationsforvaltning med henblik på Rådets godkendelse. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant for sagen. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til sagen. Fra dansk side er man positiv over for at udarbejde en køreplan om øget informationsudveksling og forbedret informationsforvaltning.

2. Baggrund

Efter terrorangrebene i Paris den 13. november 2015 blev der afholdt et ekstraordinært rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 20. november 2015. På det ekstraordinære rådsmøde vedtog Rådet bl.a. en række råds-konklusioner om terrorbekæmpelse, herunder om øget informationsudveksling. Det fremgår bl.a. af konklusionerne, at Rådet opfordrer Kommissionen til at bestræbe sig på at gøre de relevante databaser, navnlig SIS II og Interpols SLTD-database og iARMS-system, interoperable med hensyn til sikkerhedskontrol. Endvidere opfordres medlemsstaterne til at gøre maksimal brug af de relevante databaser for at forbedre det samlede niveau af informationsudveksling mellem terrorbekæmpelsesmyndighederne i EU, herunder at medlemsstaterne øger deres bidrag væsentligt til kontaktpunktet Travellers i Europol samt tilslutter sig Europols relevante informationsudvekslingssystemer.

På mødet i DER den 17.-18. december 2015 blev EU's terrorbekæmpelsesindsats ligeledes drøftet. På mødet vedtog stats- og regeringslederne råds-konklusioner om terrorbekæmpelse, der bl.a. drejer sig om øget informationsudveksling, øget grænsekontrol og terrorfinansiering. Det fremgår bl.a.

af konklusionerne, at det haster med at forbedre relevant informationsudveksling, navnlig med hensyn til at sikre interoperabilitet mellem relevante databaser med hensyn til sikkerhedskontrol, forbedre informationsudvekslingen mellem medlemsstaternes terrorbekæmpelsesmyndigheder og støtte det arbejde, der bliver udført af Europols nye center for terrorbekæmpelse (ECTC) samt at øge medlemsstaternes bidrag til Europol-databaser og sikre Europols og Frontex' adgang til relevante databaser.

Den 24. marts 2016 blev der afholdt et ekstraordinært uformelt ministermøde med deltagelse af medlemsstaternes justits- og indenrigsministre og repræsentanter for EU-institutionerne. Mødet blev indkaldt efter drøftelse med de belgiske myndigheder i lyset af terrorangrebene i Bruxelles den 22. marts 2016. Formålet med ministermødet var at udvise solidaritet med Belgien, drøfte status for terrorbekæmpelsesindsatsen og sikre hurtig gennemførelse af lovgivningsmæssige initiativer på området. På mødet blev der vedtaget en erklæring, som afspejlede dette. I erklæringen betonedede ministrene bl.a. behovet for systematisk tilførsel af data, konsistent anvendelse af og interoperabilitet mellem europæiske og internationale databaser.

På RIA-ministermødet den 21. april 2016 blev behovet for at øge informationsudvekslingen og interoperabilitet mellem databaserne på ny drøftet. Rådet enedes om at arbejde hen imod en aftale om kravene til en integreret informationsarkitektur, herunder interoperabilitet på området for retlige og indre anliggender, der omfatter migration, terrorbekæmpelse og grænser. Denne aftale vil indeholde en køreplan med kort-, mellem- og langsigtede tiltag.

Som opfølgning på RIA-ministersmødet i april 2016 har det nederlandske formandskab i maj 2016 fremlagt et udkast til en køreplan med en række kort-, mellem- og langsigtede tiltag, der skal øge informationsudvekslingen og give bedre informationsforvaltning, herunder interoperabilitet mellem databaserne.

Det ventes, at ministrene på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 vil godkende køreplanen.

3. Formål og indhold

Udkastet fra det nederlandske formandskab indeholder en samlet ramme for en mere integreret informationsarkitektur på området for retlige og in-

dre anliggender. Udkastet beskriver de eksisterende udfordringer for informationsudveksling mellem medlemsstaterne samt de principper, som en øget informationsudveksling og forbedret informationsforvaltning skal bygge på. Endvidere omfatter køreplanen en række konkrete tiltag til at forbedre informationsudvekslingen og -forvaltningen på henholdsvis retshåndhævelsesområdet, terrorbekæmpelsesområdet samt grænse- og migrationsområdet.

Udkastet er indledningsvist blevet drøftet af Den Stående Komité for det Operationelle Samarbejde om den Indre Sikkerhed på et møde i komiteen den 17. maj 2016. Køreplanen ventes behandlet på flere attachémøder i de kommende uger frem mod rådsmødet. Det endelige format samt omfanget af forslag til tiltag er derfor endnu ikke fastlagt.

En konsolideret køreplan forventes først udsendt umiddelbart op til rådsmødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Udkastet til køreplan medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser. Køreplanen kan imidlertid – i det omfang initiativerne ikke er omfattet af det danske retsforbehold – ved en senere konkret implementering muligvis indebære sådanne konsekvenser. Det er dog ikke muligt på det foreliggende grundlag at vurdere de eventuelle konsekvenser heraf.

Økonomiske konsekvenser

Udkastet til køreplan medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser. Køreplanen kan imidlertid – i det omfang initiativerne ikke er omfattet af

det danske retsforbehold – ved en senere konkret implementering muligvis indebære sådanne konsekvenser. Det er dog ikke muligt på det foreliggende grundlag at vurdere de eventuelle konsekvenser heraf.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver for indeværende ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er – ud over den skriftlige høring af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. maj 2016 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side kan man tilslutte sig behovet for øget informationsudveksling, ligesom man fra dansk side støtter deling af oplysninger i relevante fora – f.eks. via databaser under Europol.

Regeringen er således positivt indstillet over for at udarbejde en køreplan om øget informationsudveksling og forbedret informationsforvaltning. Fra dansk side vil der dog i det videre arbejde være fokus på, at nationale databaser – herunder databaser med klassificerede oplysninger – skal behandles særskilt, og i overensstemmelse med national lovgivning og national sikkerhed.

Der afventes dog et mere konsolideret udkast inden endelig stillingstagen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 9: Terrorbekæmpelse: Tilførsel af data til og anvendelse af databaser

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 forventes en drøftelse af EU's indsats til bekæmpelse af terrorisme med fokus på informationsudveksling og brug af databaser. EU's anti-terrorkoordinatør vil muligvis fremlægge en rapport, der gør status for EU's indsats på terrorbekæmpelsesområdet, herunder i forhold til informationsudveksling. Formandskabet vil muligvis præsentere et forslag om fremadrettet udarbejdelse af et nyt format for trusselvurderinger i EU-regi. Fra dansk side er man positiv over for nye tiltag til bekæmpelse af terrorisme, og man kan tilslutte sig behovet for øget informationsudveksling.

2. Baggrund

Efter terrorangrebene i Paris den 13. november 2015 blev der afholdt et ekstraordinært rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 20. november 2015. På det ekstraordinære rådsmøde vedtog Rådet bl.a. en række råds-konklusioner om terrorbekæmpelse, herunder bl.a. bekæmpelse af ulovlig handel med skydevåben, grænsekontrol ved EU's ydre grænser, øget informationsudveksling og terrorfinansiering.

På mødet i DER den 17.-18. december 2015 blev EU's terrorbekæmpelsesindsats ligeledes drøftet. På mødet vedtog stats- og regeringslederne råds-konklusioner om terrorbekæmpelse, der bl.a. drejer sig om øget informationsudveksling, øget grænsekontrol og terrorfinansiering. Det fremgår bl.a. heraf, at det haster med at forbedre relevant informationsudveksling, at forbedre informationsudvekslingen mellem medlemsstaternes terrorbekæmpelsesmyndigheder og støtte det arbejde, der bliver udført af Europols nye center for terrorbekæmpelse, og at øge medlemsstaternes bidrag til Europol-databaser og sikre Europols adgang til relevante databaser.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25.-26. januar 2016 var EU's terrorbekæmpelsesindsats ligeledes på dagsordenen, hvor der bl.a. var fokus på behovet for at øge informationsudvekslingen bl.a. ved brug af relevante databaser under Europol.

Den 24. marts 2016 blev der afholdt et ekstraordinært uformelt ministermøde med deltagelse af medlemsstaternes justits- og indenrigsministre og repræsentanter for EU-institutionerne. Mødet blev indkaldt efter drøftelse med de belgiske myndigheder i lyset af terrorangrebene i Bruxelles den 22. marts 2016. Formålet med ministermødet var at udvise solidaritet med Belgien, drøfte status for terrorbekæmpelsesindsatsen og sikre hurtig gennemførelse af lovgivningsmæssige initiativer på området. På mødet blev der vedtaget en erklæring, som afspejlede dette, herunder vedrørende systematisk tilførsel af data og konsistent anvendelse af europæiske og internationale databaser.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 21. april 2016 blev der i lyset af terrorangrebet i Bruxelles i marts 2016 bl.a. drøftet nødvendigheden af øget informationsudveksling og øget brug af databaser.

Det nederlandske formandskab forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 at følge op på de sidste års arbejde på terrorbekæmpelsesområdet med særligt fokus på informationsudveksling og brug af databaser.

3. Formål og indhold

Der forventes en udveksling af synspunkter for så vidt angår systematisk tilførsel af data til og konsistent anvendelse af europæiske og internationale databaser. Fokus forventes bl.a. at være på implementering og bedre brug af eksisterende databaser, herunder bl.a. Schengen-informationssystemet (SIS), Interpols database over stjalne og bortkomne rejsedokumenter (SLTD) og Europol's Informationssystem (EIS).

Der forventes endvidere en udveksling af synspunkter vedrørende udvikling af et såkaldt 'single search interface' (princip om enkelt-indgang i forbindelse med søgning i forskellige databaser) samt brug af fingeraftryk og biometriske data i EU-regi.

EU's anti-terrorkoordinatør vil muligvis præsentere en rapport, der gør status over EU's indsats på terrorbekæmpelsesområdet, herunder i forhold til informationsudveksling.

Herudover vil formandskabet muligvis præsentere et forslag om udarbejdelse af et nyt format for trusselvurderinger, som bl.a. er tiltænkt at omfatte koordinerede vurderinger fra Europol og EU's Center for Efterretningsanalyse (INTCEN) samt input fra medlemsstaterne og EU's antiterrorkoordinatør.

Trusselvurderingerne forudses behandlet i regi af TWP (Terrorism Working Party), hvorefter de pågældende trusselvurderinger evt. kan danne grundlag for politiske drøftelser på rådsmøderne (retlige og indre anliggender).

En eventuel kadence for sådanne trusselvurderinger er for indeværende uafklaret.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Drøftelserne medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser. Udfaldet af drøftelserne kan imidlertid ved en senere konkret implementering muligvis indebære sådanne konsekvenser. Det er dog ikke muligt på det foreliggende grundlag at vurdere de eventuelle konsekvenser heraf.

Økonomiske konsekvenser

Drøftelserne medfører ikke i sig selv statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Udfaldet af drøftelserne kan imidlertid

ved en senere konkret implementering muligvis indebære sådanne konsekvenser. Det er dog ikke muligt på det foreliggende grundlag at vurdere de eventuelle konsekvenser heraf.

Andre konsekvenser

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er – ud over den skriftlige høring af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. maj 2016 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til punktet vedrørende systematisk tilførsel af data til og konsistent anvendelse af europæiske og internationale databaser.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side kan man tilslutte sig behovet for øget informationsudveksling, ligesom vi støtter deling af oplysninger i relevante fora – f.eks. via databaser under Europol.

Fra dansk side er man overordnet positiv over for 'single search interface' samt brug af fingeraftryk og biometriske data i EU-regi.

Fra et efterretningsmæssigt perspektiv anser man fra dansk side EU INT-CEN for at være det mest velegnede organ til udarbejdelse af trusselvurderinger. Man kan dog tilslutte sig en eventuel konsensus om et nyt format for trusselvurderinger, som baseres på en koordination mellem Europol og INTCEN samt med input fra medlemsstaterne og EU's antiterrorkoordinatør.

Der er fra dansk side fokus på, at nationale databaser – herunder databaser med klassificerede oplysninger – skal behandles særskilt, og i overensstemmelse med national lovgivning og national sikkerhed.

Fra dansk side er fokus endvidere på, at EU's indsats på terrorbekæmpelsesområdet skal bibringe merværdi til medlemsstaternes nationale indsats

og det bilaterale samarbejde mellem relevante myndigheder. Det er derfor vigtigt, at EU's indsats ikke kommer til at virke hindrende for det arbejde, der allerede finder sted mellem medlemsstaternes relevante myndigheder gennem andre kanaler.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Rådsmødedrøftelser omkring EU's terrorbekæmpelsesindsats - herunder informationsudveksling og brug af databaser - er løbende blevet forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 10: Status for arbejdet med fornyelse af EU's interne sikkerhedsstrategi (2015-2020)

Revideret notat. Nye afsnit er markeret med kursiv.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Det forventes, at formandskabet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 vil orientere om resultaterne opnået af formandskabet i forhold til opfølgning på den fornyede interne sikkerhedsstrategi fra 2015. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant for sagen. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til sagen. Fra dansk side er man positivt indstillet over for arbejdet med opfølgning på den interne sikkerhedsstrategi.

2. Baggrund

I 2010 blev Rådet enige om en strategi for den interne sikkerhed i EU, der efterfølgende blev godkendt af Det Europæiske Råd. Strategien fastlægger bl.a. de fælles udfordringer og trusler, som EU står over for, herunder terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet, ligesom den fastlægger, hvordan disse udfordringer kan takles, eksempelvis ved øget samarbejde og udveksling af oplysninger. Strategien løb fra 2010-2014 og skal nu fornyes.

I december 2014 bidrog både Rådet og Europa-Parlamentet med input til Kommissionens forventede meddelelse om en fornyelse af strategien.

I april 2015 præsenterede Kommissionen sin meddelelse om en europæisk dagsorden for sikkerhed. Meddelelsen beskriver, hvordan EU kan støtte medlemsstaterne og bringe merværdi i forhold til at sikre sikkerheden i EU. Det fremgår bl.a. af meddelelsen, at alle aktører – dvs. både EU-institutioner, EU-agenturer, medlemsstater og medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder – bør implementere de eksisterende værktøjer fuldt ud. På visse områder kan der derudover være behov for nye eller mere ud-

viklede værktøjer for at maksimere merværdien af EU-foranstaltninger vedrørende informationsudveksling, operationelt samarbejde og anden støtte som eksempelvis træning og forskning.

Kommissionen fastsætter i meddelelsen tre hovedprioriteter for samarbejdet i de kommende 5 år. Det drejer sig om bekæmpelse af terrorisme og forebyggelse af radikaliserings, bekæmpelse af organiseret kriminalitet og bekæmpelse af cyberkriminalitet. Inden for disse hovedprioriteter foreslås en række initiativer, herunder et European Counter-Terrorism Centre i Europol, en gennemgang af den eksisterende våbenlovgivning og en udvidelse af EU's politikcyklus til EU's nabolande.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 15.-16. juni 2015 vedtog Rådet – på baggrund af Kommissionens meddelelse – rådskonklusioner om en fornyelse af den interne sikkerhedsstrategi.

I rådskonklusionerne fastsætter Rådet følgende prioriteter for de kommende år på området for intern sikkerhed:

- Bekæmpelse og forebyggelse af terrorisme, radikaliserings, rekruttering og finansiering i forbindelse med terrorisme, med særligt fokus på foreign fighters, sikring af passende grænseforvaltning og integrering af de interne og eksterne aspekter af terrorbekæmpelsen,
- Bekæmpelse og forebyggelse af alvorlig organiseret kriminalitet på grundlag af EU's politikcyklus, og
- Bekæmpelse og forebyggelse af cybercrime samt forbedring af cybersikkerheden.

Derudover understreges behovet for at sikre konsolidering af eksisterende lovgivningsmæssige værktøjer, fuld og effektiv implementering af disse i medlemsstaterne samt udvikling af nye værktøjer, hvor der måtte være behov herfor. Ifølge rådskonklusionerne skal forbedring af informationsudveksling og styrkelse af det operationelle samarbejde gives særlig opmærksomhed. Det fremgår endvidere, at Rådet opfordrer Kommissionen til så snart som muligt at styrke de lovgivningsmæssige rammer i forhold til deaktivering af våben, ligesom Rådet indtrængende opfordrer til enighed mellem Rådet og Europa-Parlamentet om et effektivt PNR-system.

Endvidere lægges der i rådskonklusionerne op til, at Rådet instruerer Den Stående Komité for den Indre Sikkerhed (COSI) til – i tæt samarbejde med

Kommissionen – at anvende en operationel tilgang ved at udvikle et operationelt implementeringsdokument med en liste over prioriterede handlinger for en fornyet intern sikkerhedsstrategi, ligesom COSI og Kommissionen regelmæssigt skal overvåge fremskridtene med at gennemføre det operationelle dokument.

Det luxemburgske formandskab fremlagde i juli 2015 et sådant implementeringsdokument.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. oktober 2015 støttede medlemsstaterne op om det luxemburgske formandskabs tilgang og metodevalg i forbindelse med udarbejdelsen af implementeringsdokumentet.

På rådsmødet den 3. og 4. december 2015 gav det luxembourgsk formandskab en orientering om status på implementeringen af den fornyede interne sikkerhedsstrategi.

Det nederlandske formandskab har fastholdt metodologien for udarbejdelse af implementeringsdokumentet og opdaterede i årets begyndelse dokumentet. COSI godkendte i marts 2016 det nederlandske formandskabs implementeringsdokument.

3. Formål og indhold

Det forventes, at det *nederlandske* formandskab vil orientere om de resultater, som *allerede* er opnået på området under deres formandskab. *Endvidere vil det nederlandske formandskab orientere om de tiltag, som formandskabet forventer at kunne afslutte inden udløbet af formandskabsperioden (udgangen af juni 2016) samt om de initiativer, som overdrages til det indkommende slovakiske formandskab.*

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres. Europa-Parlamentet vedtog den 17. december 2014 en resolution om fornyelsen af den interne sikkerhedsstrategi med henblik på at bidrage til Kommissionens meddelelse.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen har ikke andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring

Der er – ud over den skriftlige høring af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 20. maj 2016 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er positivt indstillet over for arbejdet med den interne sikkerhedsstrategi.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg på mødet den 27. november 2015 til orientering.